Impuls Zeeland

JAARVERSLAG 2021

Impuls Zeeland
april 2022
impulszeeland.nl

EEN IMPULS VOOR DE ZEEUWSE ECONOMIE

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord Dick ten Voorde 04
De RvC als sparringpartner 06
Over de RVC 08
Over Impuls Zeeland 09
Invest in Zeeland 11
International Trade 17
Innovatiefinanciering 18
Fondsen 19
Eerstelijnsopvang investeren 20
Zeeland Financial Matching 21
Zeeuws Participatiefonds 22
InnoGo! 23
Financieringstafel West-Brabant/Zeeland 25
Fonds Verblijfsrecreatie Zeeland 26
Corona-Overbruggingslening (COL) 27
Innovatiesubsidies 28
Zeeland in Stroomversnelling 29
REACT-EU/OPzuid 30
MIT ZUID 31
Crossroads2 Sustainable Energy 32
Business Development 33
Digitaal Doen Zeeland 36
Dockwize 37
Innovatiepunt de KAAP 38
Circulaire Economie en Energietransitie 39
Smart Delta Resources 41
Vouchers circulair, biobased en energietransite 42
Regionale Energietransitie Zeeland 43
Kennis- en Innovatienetwerk Circulair Bouwen 44
Groenvoederdrogerij Timmerman te Kortgene 45
Warmtenet bedrijventerrein Smokkelhoek, Kapelle 46
BioVoice 47
S4G 48
Onderzoek hergebruik proceswater Coroos 50
Circular Biobased Delta/uitvoeringsbureau Zeeland 51

INHOUDSOPGAVE

Vrijetijdseconomie **52**
- Aanjaagprogramma Innovatie Vrijetijdssector **54**
- Innovatievouchers verblijfsrecreatie **55**
- Planvormingsvouchers toeristische sector **56**
- Toeristische Mobiliteit **57**
- Detailhandel & cross-overs winkelgebieden **58**
- FACET **59**
- Z-GRID (Zeeland Groene Recreatie Innovatie Drivers) **60**
- Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ) **61**
- Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA) **62**
- Pilots energietransitie/duurzaam watergebruik verblijfsrecreatie Zeeland **63**
- Toeristisch ecosysteem **64**

Logistiek, Maintenance en Energie **65**
- Zeeland Connect **67**
- Synchromodaal 2021 **68**
- Dare2Share **69**
- Autonoom Transport Living Lab Zeeland **70**
- Zero Emission Transport **71**
- Hybride Schepen (ISHY) **72**
- Zeeland Waterstofland **73**
- Dare2Connect **74**
- 5G Blueprint **75**

Agrifood **76**
- De Zeeuwse Quinoaketen **77**
- Taskforce Schelpdiersector **78**
- Business Innovation Program Food **79**

Risicomanagement **80**

Maatschappelijke bijdrage **82**

Jaarrekening **86**

“EEN INTENSIEF JAAR VOL ONTWIKKELINGEN, UITDAGINGEN EN SUCCESSEN”

Hoe beschrijf je een jaar als 2021 het beste? Intensief, dat is het juiste woord. Activiteiten, ontwikkelingen, uitdagingen en successen wisselden elkaar in snel tempo af. In dit jaarverslag leest u hierover en laten we zien wat we vanuit Impuls Zeeland deden om de Zeeuwse economie te bevorderen en hoe we hierin intensief optrokken met belangrijke stakeholders in en buiten de regio.

COVID-19

Laten we beginnen met een uitdaging die voor het tweede jaar op rij flinke impact had: de COVID-19 pandemie. Waar alles in ons werk draait om ontmoeten, verbinden en kennisuitwisseling, zorgde het noodgedwongen digitaal contact ook in 2021 voor drempels. De Corona-Overbruggingslening (COL) voor noodlijdende bedrijven kreeg in 2021 geen vervolg, maar dankzij goed maatwerk konden we toch veel voor bedrijven betekenen.

KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT

Een tweede uitdaging in 2021 was de krapte op de arbeidsmarkt. Voor zowel bedrijven als onze eigen organisatie zorgde dit voor een rem op groei en ontwikkeling. Het vinden van goede mensen kostte meer tijd en energie en duurde langer. Daardoor gingen ontwikkelingen soms minder snel dan we wilden. Lastig voor een partij als wij die gas wil geven, niet wil afremmen.

VERDUURZAMING

Waar we in 2021 vooral op in hebben gezet, was CO2-reductie en verduurzaming. Er is bijna geen project te noemen waarbij deze aspecten niet aan de orde waren en dat is geen toeval. We willen op de korte en lange termijn een belangrijke bijdrage aan verduurzaming leveren en zo het milieu én de Zeeuwse economie bevorderen. Makkelijk is het zeker niet. Er zijn uitdagingen in regelgeving, grondstoffentoevoer, technologische ontwikkelingen en kostprijs. Maar gelukkig zien we dat veel bedrijven en ook de overheid hier een actieve rol in willen spelen. De vraag nu is alleen nog: Hoe?

ALTA CARBON TECHNOLOGIES

Dat dit in veel gevallen niet bij een vraag blijft, maar er ook antwoorden gevonden worden, is te zien aan successen zoals die van Alta Carbon Technologies. Dit innovatieve bedrijf maakt in haar productieproces gebruik van CO2 en vormt daarmee belangrijke toegevoegde waarde bij CO2-reductie en circulaire economie. Dankzij de groei van onze fondsen is het voor ons mogelijk om in dit soort interessante bedrijven te investeren.

ENOUGH B.V.

Een tweede succes dat in dit jaarverslag zeker het vermelden waard is, is dat van Enough B.V. In 2021 besloot dit Schotse bedrijf zich, mede dankzij onze inspanningen, te vestigen in Zeeland. Ook voor Enough, dat op basis van een fermenteringsproces met granen en schimmels eiwitten produceert, bleek het Zeeuwse ecosysteem ideaal. En dat geldt voor meer duurzame eiwitproducenten. In dat kader bereidden we in 2021 ook actief de waardevolle Blue Deal voor, een samenwerkingsverband voor een sterkere schaal- en schelpdierensector. Bij al deze successen merken we dat onze aanpak effectiever is doordat we ons specifiek richten op bedrijven die bij ons ecosysteem passen.

REGIONALE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJEN

Ons ecosysteem vertoont natuurlijk overeenkomsten met ecosystemen in andere delen van Nederland. Daarom waren we in 2021 erg enthousiast over de snel toenemende samenwerking tussen de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's). Samen staan we sterker. We onderzoeken hoe we onze krachten in gezamenlijke uitdagingen kunnen bundelen. Zo werken we samen aan groeifondsaanvragen en valorisatieprogramma's zoals het Business Innovation Program Food.

NIEUWE AANDEELHOUDER

In dergelijke uitdagingen is een nauwe samenwerking met het Rijk van groot belang. In 2021 werd in dit opzicht een forse stap vooruit gezet. We hadden al het gezamenlijke Investeringsfonds Zeeland, maar het Rijk heeft aangegeven aandeelhouder van Impuls te willen worden, mede vanwege ons grote netwerk en bereik. De belangrijkste aanzet is gedaan, in 2022 volgt de verdere uitwerking.

BALANS

We kijken terug op een intensief jaar waarin ons team hard heeft gewerkt en mooie resultaten heeft neergezet. Samen met onze partners hebben we belangrijke stappen gezet naar een welvarend Zeeland waarin economie, ecologie en leefbaarheid in perfecte balans zijn.

Dick ten Voorde
Algemeen directeur

RVC ALS SPARRINGPARTNER

Toezicht houden is balanceren tussen meedenken en toetsen. Enerzijds zijn wij als Raad van Commissarissen heel geïnteresseerd, houden we goed in de gaten wat er regionaal, nationaal en internationaal gebeurt en voorzien we de directie van advies. Anderzijds willen we niet op de directiestoel gaan zitten, zijn we terughoudend in concrete zaken en toetsen we vooral of de organisatie zich aan de samen uitgezette strategie houdt.

WAARDERING

Die balans goed houden kan een hele uitdaging zijn, maar bij Impuls Zeeland gaat het bijna vanzelf. Dat is geen toeval. Het is voor een groot deel te danken aan de manier waarop de directie en medewerkers hun werk doen. In deze relatief kleine organisatie worden onvoorstelbaar veel projecten, trajecten en thema's behandeld. Ik spreek namens alle commissarissen wanneer ik zeg dat er grote waardering is voor hoe iedereen dat doet. Het is lovenswaardig dat iedereen zich voor de volle 100% heeft ingezet en zoveel heeft weten te realiseren. Zeker in een jaar als 2021, met coronamaatregelen en de bijkomende extra taken, het thuiswerken en de toename van het aantal projecten.

TAKEN VAN DE RVC

Als RvC konden we ons in 2021 volop op onze eigen taken richten. Het gaat dan om standaard taken zoals het vaststellen van de begroting en het jaarplan, het goedkeuren van het jaarverslag en het begeleiden van de aandeelhoudersvergaderingen. Ook medewerkerstevredenheid had weer onze aandacht. Daarnaast sparden we in 2021 met de directie over actuele zaken en de strategie. Dit alles steeds in goed overleg met onze aandeelhouders. We kwamen hiervoor zes keer bijeen, veelal online vanwege de pandemie. Tijdens deze vergaderingen speelde de klimaatverandering, en alle uitdagingen die daarmee gepaard gaan, een grote rol.

KLIMAAT

Om de klimaatverandering te stabiliseren en waar mogelijk terug te draaien, is op mondiaal, Europees, nationaal en ook op regionaal niveau een enorme verschuiving van activiteiten nodig. Het is goed om te constateren dat Zeeland hierin belangrijke stappen zet. Ik denk dan aan grote ontwikkelingen zoals een groene waterstofinfrastructuur, de versteviging van de elektriciteitsnetwerken en het afvangen van CO2 voor tijdelijke opslag onder de Noordzee. Impuls kan hierin een belangrijke aanjagende en verbindende rol spelen.

WIND IN DE ZEILEN

Door het maatregelenpakket Wind in de Zeilen, dat opgezet is ter compensatie van het wegvallen van de marinierskazerne, is extra geld beschikbaar gekomen. Zo ook voor Investeringsfonds Zeeland. De komende jaren verwachten we via deze weg nog meer mooie initiatieven mogelijk te maken voor een duurzame Zeeuwse economie.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Om te toetsen of we ook de juiste dingen en genoeg doen om duurzaamheid te stimuleren, hebben we dit jaar voor het eerst sustainable development goals (SDG's) in onze rapportage opgenomen. Dit zijn internationaal vastgestelde criteria. Als RvC hebben we hierover meegedacht, meegesproken en de formele goedkeuring verleend.

TOERISME EN TRADE

In dit roerige coronajaar was het echter niet alleen maar succes en verduurzaming wat de klok sloeg. Corona maakte het voor onze tak International Trade erg lastig om internationale handel te bevorderen. Daarnaast had de pandemie ook een enorme impact op de toeristische sector. Naast innovatie en digitalisering ging onze aandacht uit naar uitvoerende taken rondom de ondersteuningsmaatregelen van het Rijk.

HET RIJK

Een dergelijke intensieve samenwerking met het Rijk komt steeds vaker voor. Zo rees in 2021 de vraag wat een eventueel aandeelhouderschap van het Rijk voor Impuls zou betekenen. Daar denken we als RvC actief in mee. In 2022 willen we onderzoeken of en hoe deze wijziging past binnen onze strategische focus op verduurzaming en innovatie.

KRITISCH BLIJVEN

Het doet me goed vast te stellen dat wij als RvC in al deze zaken toegevoegde waarde kunnen bieden als sparringpartner. Dit komt mede door de triple helix vertegenwoordiging in ons team. Door regelmatig een zelfevaluatie te doen, zorgen we dat we ook kritisch naar onszelf blijven kijken, net zoals we dat naar Impuls doen. Het jaar 2021 geeft ons in beide gevallen alle vertrouwen voor 2022.

Jan Willem Weck
Voorzitter Raad van Commissarissen

OVER DE RVC

De Raad van Commissarissen, benoemd door de aandeelhouders, houdt toezicht op de directievoering. Onze Raad van Commissarissen bestaat uit:

Jan Willem Weck (Voorzitter)

- Lid Raad van Commissarissen Energie Beheer Nederland BV (EBN)
- Lid Bestuur "Talent naar de Top"
- Voorzitter RvT "Buddy Netwerk"
- Moderator Comeniusleergangen

Edie Engels (Commissaris, tevens vicevoorzitter)

- Voorzitter van de Producenten Organisatie van de Nederlandse Mosselcultuur
- Commissaris van de Rabobank Zeeuws-Vlaanderen
- Dagelijks Bestuurslid van de Zeeuwse Milieufederatie, momenteel penningmeester
- Lid van de Raad van Advies van Twinnovate BV

Hester Bijl (Commissaris)

- Rector Magnificus van Universiteit Leiden
- Lid van de Raad van Toezicht van TNO
- Lid van het bestuur van Stichting Leiden Bioscience Park
- Lid van de Raad van Advies van Space Campus Noordwijk

OVER IMPULS ZEELAND

Impuls Zeeland is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) voor Zeeland. Als spil in een breed economisch web, zetten we ons in voor een sterke en duurzame economie. De aandacht gaat daarbij in het bijzonder uit naar de voor Zeeland sterke economische sectoren: havens en logistiek, industrie en maintenance, water en energie, vrijetijdseconomie en agrofood. Daarnaast zetten we in op het aanjagen van een toekomstbestendige en klimaatneutrale bedrijfsvoering.

KERNTAKEN

Onze kerntaken zijn het adviseren en begeleiden van bedrijven bij vestiging en uitbreiding, het financieren en sterker maken van innovatieve ondernemers en het ontwikkelen van projecten en programma's. We voeren gericht acquisitie voor Zeeland, in binnen- en buitenland, bieden Zeeuwse ondernemers diverse vormen van innovatiefinanciering, brengen partijen bij elkaar en bevorderen en bestendigen samenwerkingsverbanden. Zo werken wij continu aan het optimaliseren van de vestigingscondities in Zeeland, zoals een hoogwaardige infrastructuur, de modernste technologische voorzieningen en vooruitstrevende, bedrijfsgerichte kennisinstellingen.

CLUSTERS

Onze organisatie bestaat uit verschillende clusters: Invest in Zeeland | Innovatiefinanciering | Circulaire Economie & Energietransitie | Vrijetijdseconomie | Food | Logistiek, Maintenance & Energie. Een deel van deze clusters richt zich op een specifieke sector of sectoren, zoals Vrijetijdseconomie, andere clusters opereren sector-overschrijdend, zoals Invest in Zeeland en Circulaire Economie & Energietransitie. Sommige clusters werken aan afgebakende projecten, andere aan doorlopende activiteiten en programma's. De Zeeuwse topsectoren worden op deze manier door onze inzet versterkt.

PARTNERS

Bij al onze projecten, programma's, regelingen en functies, staat brede samenwerking met partners op de voorgrond. Zo werken we nauw samen met kennisinstellingen binnen en buiten Zeeland, financiële partners, overheden en het Zeeuwse bedrijfsleven. Daarnaast zijn we vertegenwoordigd in een groot aantal overlegorganen en initiatieven: lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en grensoverschrijdend.

Kenmerkend voor onze organisatie is de krachtige inzet op economische ecosystemen. We signaleren kansen, brengen partijen samen en initiëren consortia die we daarna doorontwikkelen zoals Zeeland Connect, Dockwize, Smart Delta Resources en Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ). Ook wanneer deze consortia zich als grote regionale spelers hebben bewezen, blijven we sterk betrokken met inhoudelijke sturing, financiële bijdragen en ondersteuning in de uitvoering van projecten.

INHOUD

Dit jaarverslag geeft een overzicht weer van de activiteiten, programma's, regelingen en projecten in 2021 én van de behaalde resultaten, gerangschikt per cluster. Ook zijn de financiële balans over 2021, de rapportage maatschappelijke impact en een stuk over risicomanagement opgenomen.

INVEST IN ZEELAND

Invest in Zeeland versterkt de Zeeuwse economie door het aantrekken van (buitenlandse) bedrijven die een aanvulling zijn op de (Delta)regio, ketens versterken en voldoende kwaliteit en substantie hebben om een duurzame bedrijfsvestiging te realiseren. Daarnaast ligt de focus op het behoud van de bedrijven in deze regio en het bieden van ondersteuning bij uitbreidingsinvesteringen.

Door contact te onderhouden met de gevestigde bedrijven in de regio en hen regelmatig te bezoeken, komen deze uitbreidingsinvesteringen vroegtijdig in beeld en worden signalen over het vestigingsklimaat (regionaal en nationaal) opgepakt, geregistreerd en op het juiste niveau onder de aandacht gebracht. Het gaat hierbij om regionale bedrijven of bedrijven met een grote economische impact, waarvan het moederbedrijf zich in het buitenland bevindt.

ACCOUNTMANAGEMENT EN INVESTOR RELATIONS PROGRAMMA

Vanuit het Investor Relations programma wordt structureel een groot deel van de in Zeeland gevestigde bedrijven met een buitenlandse moeder bezocht. Enerzijds om signalen over het vestigingsklimaat te monitoren en anderzijds om hen passend advies en ondersteuning te bieden bij (vestigings-/uitbreidings-)vraagstukken. Naast het programma voor buitenlandse bedrijven, worden zo veel mogelijk Nederlandse bedrijven in Zeeland die waardevol zijn voor de regio bezocht. Ook in 2021 zijn deze gesprekken waardevol gebleken en worden de uitkomsten hiervan beschreven in de jaarlijkse IR- rapportage.

ZEELAND ALS VESTIGINGSREGIO

Voor een succesvolle acquisitie is een voortdurende promotie van Zeeland als vestigingsregio voor bedrijven noodzakelijk. Door de (inter)nationale onbekendheid van de kwaliteiten van de provincie en hardnekkige vooroordelen, komt Zeeland bij veel investeringsprojecten nog niet op de locatielijst voor. Een forse inzet op de promotie van de regio als aantrekkelijke vestigingslocatie voor bedrijven blijft daarom noodzakelijk. Datzelfde geldt voor het voortdurend bekend maken van de geboden dienstverlening aan bedrijven en partners binnen en buiten de regio.

INVEST IN HOLLAND NETWERK

Invest in Holland is een uniek samenwerkingsverband in de internationale wereld van 'Investment Promotion'. Binnen dit samenwerkingsverband wordt een strategische manier van promoten en acquireren en een professionele kennisopbouw en -uitwisseling gecombineerd met een zorgvuldige inventarisatie van vestigingsklimaatsignalen.

Het doel van deze activiteiten binnen het netwerk is om de groei van buitenlandse investeringen te stimuleren. De bundeling van krachten stelt elke regio in staat om binnen een nationale propositie haar sterke punten naar voren te brengen en tegelijkertijd te profiteren van de reikwijdte en slagkracht van een groot, internationaal netwerk. De dertig wereldwijd gevestigde kantoren van de Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA, onderdeel van Invest in Holland) zijn een belangrijk verlengstuk voor Invest in Zeeland.

Invest in Zeeland is partner in het Invest in Holland netwerk. Dit netwerk is een landelijk dekkend samenwerkingsverband van veertien organisaties met als gedeeld doel het duurzaam versterken van de Nederlandse economie door het aantrekken en behouden van buitenlandse investeringen voor Nederland. Samen werken we aan het uitvoeren van de nationale acquisitiestrategie 'Invest in Holland 2020-2025' die bestaat uit de vier pijlers: acquisitie op sterktes, investor relations, vestigingsklimaat en samenwerking in het netwerk.

Nationaal en internationaal zoeken we met name afstemming met ander ROM's, met Nederland Distributieland (NDL/Holland International Distribution Council) en het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA). Samen vormen deze partners het Invest in Holland-netwerk.

FROM VOLUME TO VALUE

Bij de acquisitie en ondersteuning van bedrijven wordt steeds meer nadruk gelegd op de kwaliteit van investeringsprojecten dan op de kwantiteit. Dit initieert of versterkt ecosystemen binnen Zeeland en betekent minder focus op het aantal bedrijven en het aantal arbeidsplaatsen en meer op de toegevoegde waarde voor de Zeeuwse economie. De vestiging van het innovatieve bedrijf Enough is hier een mooi voorbeeld van.

SECTOR- EN FOCUSTEAMS

In 2021 werd vanuit Invest in Zeeland deelgenomen aan de sectorteams Chemie, Food (inclusief focusteam “eiwittransitie”), Energie (inclusief focusteam Clean Tech Energy) en nationale acquisitieteams (NAT) Food. Binnen deze teams werken diverse Nederlandse regio’s, die voor de betreffende sector een sterke positie hebben, samen. Zij formuleren nationale (deel)proposities op basis van regionale input en bundelen de aanwezige acquisitiekracht. Voor de sector Logistiek is er een Nationaal Acquisitieoverleg (NAO); ook daar neemt Invest in Zeeland deel aan.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn verschillende bedrijven dieper verankerd in de Zeeuwse economie en zijn bestaande clusters versterkt door de komst van nieuwe bedrijven. Een drietal voorbeelden hiervan is:

- Enough: Het uit Schotland afkomstige bedrijf dat een state-of-the-art eiwitfabriek in Sas van Gent gaat bouwen waar plantaardige eiwitten worden geproduceerd op basis van glucose en schimmels. Het is de grootste eiwitfabriek ter wereld. De fabriek moet eind 2022 gereed zijn.
- Chester Wool: Het uit Engeland afkomstige bedrijf zette een vestiging op in Goes voor de distributie van ecologische garen. Mede door de Brexit heeft dit bedrijf de overstap naar Zeeland gemaakt.
- The Swaen: Een Nederlands bedrijf in Kloosterzande dat is gespecialiseerd in het roosteren van speciaalmouten voor de bierindustrie. The Swaen behoort hierin tot de wereldtop. Gezien de enorme groei van deze markt was een uitbreiding voor de hand liggend. De grondstoffen (gerst) worden afgenomen van telers uit Zeeuws Vlaanderen. Hiermee vervult het bedrijf een centrale rol in dit ecosysteem. Ten behoeve van een grotere productie van speciaalmouten bestemd voor de B2B en B2C markt, is een uitbreidingstraject gerealiseerd.

FOCUSGEBIEDEN

In samenwerking met het adviesbureau FDI Center uit Berlijn is een project gestart om uit te zoeken welke aandachtsgebieden grote potentie hebben om buitenlandse investeerders aan te trekken. Voor dit onderzoek hebben wij diverse partijen benaderd en zijn er uiteindelijk vier aandachtsgebieden (focus areas) uitgekomen:

- Plastic afvalstromen omzetten naar nieuwe grondstoffen of hergebruik daarvan (Plastic to fuel / feedstock);
- Aquacultuur op het land (Land-based aquaculture);
- Productie van plantaardige vleesvervangers (Plant-based meat);
- Productie van eiwitten uit insecten (Insect-based proteins).

MARKETING

MERKENSTRATEGIE

In 2021 is een nieuwe merkenstrategie ontwikkeld die er in 2022 voor zorgt dat de merknaam van Invest in Zeeland onder Impuls Zeeland komt te vallen. Op deze manier worden de krachten gebundeld en treden we vanuit Impuls Zeeland naar buiten als overkoepelend, sterk merk met een duidelijke dienstverlening, waar Invest in Zeeland (Foreign Direct Investment & International Trade) een belangrijk onderdeel van is. Alle middelen van Invest in Zeeland, zoals de website en social kanalen, worden samengevoegd met de middelen van Impuls Zeeland.

PROMOTIEMATERIAAL FOCUSGEBIEDEN

Divers materiaal is ontwikkeld om met focusgebieden (op basis van het rapport van het FDI Center) aan de slag te gaan en dit actief te communiceren. Er zijn proposities ontwikkeld voor alle focusgebieden en er is een campagne opgezet om deze focusgebieden onder de aandacht te brengen bij alle verschillende stakeholders.

VIDEO TESTIMONIALS

In verschillende testimonials komen bedrijven, ondersteund door Invest in Zeeland, aan het woord over hun ervaringen met de dienstverlening en het zakendoen in Zeeland. Op die manier kunnen we potentiele vestigers informeren over de voordelen die Zeeland kan bieden als nieuwe vestigingsplaats en hoe wij hen kunnen helpen de juiste partijen te vinden tijdens dit traject.

WEBINARS EN BIJEENKOMSTEN

Vanwege de coronamaatregelen moesten enkele bijeenkomsten digitaal worden gehouden zoals de Brexit Webinar waarbij kennis en ervaring werd gedeeld tussen andere ROM's. Daarnaast zijn fysieke bijeenkomsten georganiseerd zoals cultuur- en taaltrainingen voor ondernemers die de Duitse markt willen betreden.

INTERNATIONAL TRADE

In economisch onzekere tijden is het voor de continuïteit en groei van mkb-bedrijven van belang om kansen te spreiden over diverse afzetmarkten. Onderzoek toont aan dat internationaal actieve ondernemingen sneller groeien qua werkgelegenheid dan regionaal opererende ondernemingen. De geboden arbeidsplaatsen hebben daarbij een hogere arbeidsproductiviteit, bieden een meer constante werkgelegenheid en voegen per arbeidsplaats meer waarde toe. Op dit moment wordt al een groot deel van de omzet door mkb in het buitenland gerealiseerd. Door dit nog verder te stimuleren, kan een meer competitieve Zeeuwse economie worden gecreëerd. Kortom, internationalisering wordt steeds belangrijker.

In 2021 kon de focus steeds beter gericht worden op internationale handelsbevordering. Ondanks dat beurzen en evenementen nog steeds geen doorgang konden vinden, werd de focus vanuit strategisch oogpunt meer en meer gericht op de voor Zeeland belangrijke exportlanden zoals België, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Landen zoals de VS en China blijven onder de aandacht, maar gezien de reisrestricties is daar in 2021 minder aandacht aan besteed.

Landelijk vindt afstemming plaats met Trade and Innovate NL (TINL), de regisserende netwerkorganisatie voor de publieke krachtenbundeling (Rijk, regio's en decentrale overheden) op het gebied van internationalisering.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd en is actief ingezet op relatiebeheer en het opschalen van samenwerkingen. Dit is onder meer gedaan door:

- Organisatie masterclass internationaliseren gegeven aan ondernemers bij Dockwize
- Organisatie Duitse cultuur- en taaltraining i.s.m. DHNK voor 20 Zeeuwse ondernemers
- Opschaling van samenwerking met DNHK, EvoFenedex, NL INbusiness en VNO-NCW voor het organiseren van gezamenlijke activiteiten
- Het organiseren van een post Brexit webinar voor Zeeuwse ondernemers
- Deelname aan de ASEAN Businessweek
- Matchmaking: 18 stuks (voucheraanvragen, introducties bij ambassades etc.)
- Het voeren van 31 gesprekken met ondernemers over exportbevordering

INNOVATIEFINANCIERING

HET BELANG VAN INNOVATIE

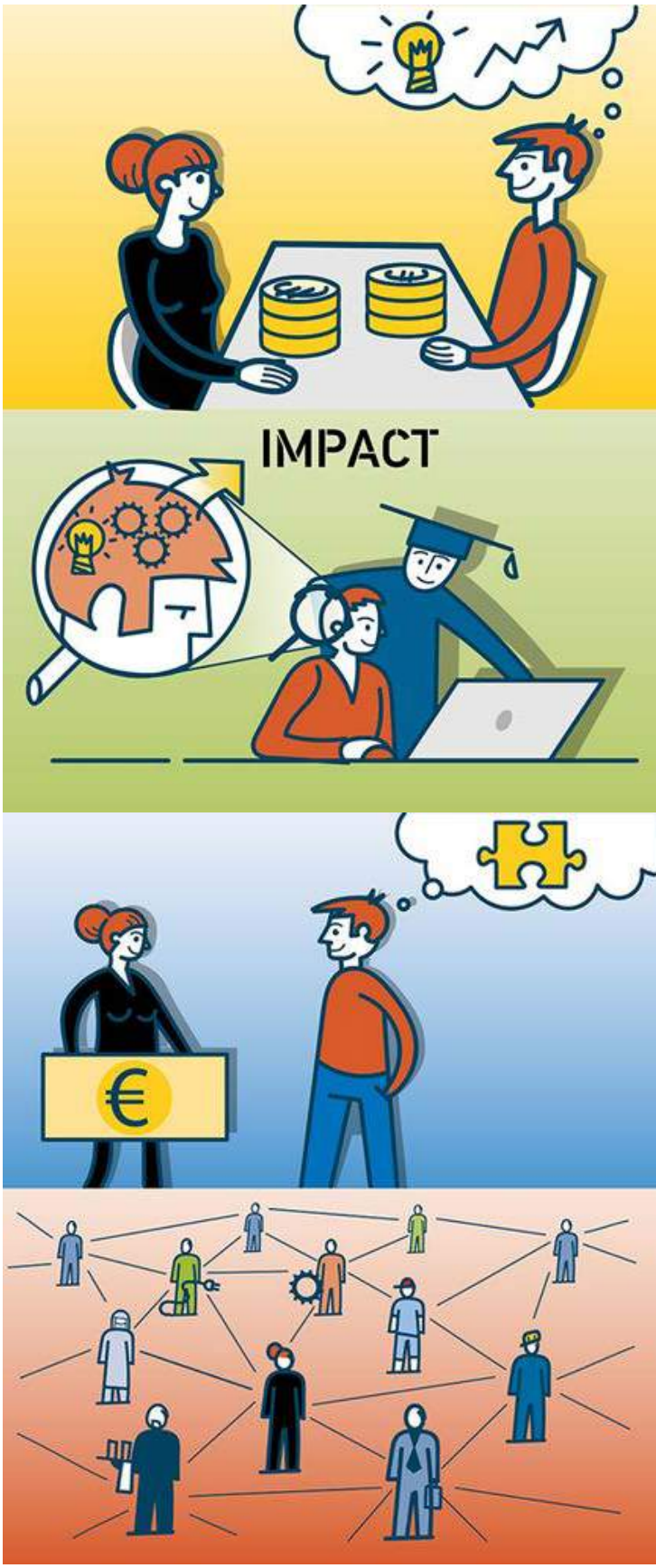
Het cluster Innovatiefinanciering financiert en begeleidt innovatieve start-ups, scale-ups en innovatieve mkb-bedrijven in Zeeland. Dit doen we door onder meer het verstrekken van vouchers en financieringen vanuit de investeringsfondsen en door het uitvoeren van een aanjaagrol voor diverse innovatiesubsidies aan deze doelgroep. We bieden hierbij begeleiding en ondersteuning. Daarnaast wordt in toenemende mate ingezet op waardecreatie bij de portfoliobedrijven. Met onze kennis, ervaring, tools en ons waardevolle netwerk helpen we ondernemers bij een snelle start, optimale groei en het realiseren van kansrijke innovaties. Niet alleen met innovatiefinanciering, maar ook met begeleiding, coaching en netwerk.

FONDSEN

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van opbouw van de fondsen naar een omvang waarbij het mogelijk is geworden een bredere doelgroep te bedienen. Hier kwam tevens een professionaliseringsslag bij kijken. Door middelen uit het compensatiepakket Wind in de Zeilen, de middelen vanuit fondsversterking ROM's en de extra bijdrage van ZLM en De Zeeuwse Verzekeringen, groeien de fondsen de komende jaren met € 25 miljoen,- richting een totaalomvang van ca. € 45 miljoen.

We voeren het bestuur, het management en de administratie van Investeringsfonds Zeeland B.V. (IFZ). Onder IFZ vallen het fonds InnoGo! en het Fonds Verblijfsrecreatie (dochter). Daarnaast is IFZ aandeelhouder van het Zeeuws Participatiefonds en het Zeeuws Investeringsfonds. Andere aandeelhouders zijn Provincie Zeeland en de Staat der Nederlanden.

Binnen het cluster Innovatiefinanciering zijn in 2021 meerdere projecten gerealiseerd, opgezet of voortgezet.

EERSTELIJNSOPVANG INVESTEREN

Looptijd: doorlopend

Betrokken partijen: verschillende ondernemers.

HÉT LOKET VOOR INNOVATIEVE ONDERNEMERS

Via gerichte acquisitie, het netwerk, de verschillende communicatiekanalen of de financieringscheck, komen ondernemers in contact met de mogelijkheden die het cluster Innovatiefinanciering kan bieden. Tijdens de eerstelijnsgesprekken wordt onderzocht waar kan worden begeleid vanuit de eigen projecten en fondsen van het cluster, zoals Zeeland Financial Matching, InnoGo!, het Zeeuws Participatiefonds, de Financieringstafel of het Fonds Verblijfsrecreatie. Daarnaast worden vanuit deze rol Zeeuwse mkb-bedrijven ondersteund en geadviseerd bij aanvragen voor innovatiesubsidies vanuit de programma's Zeeland in Stroomversnelling, OPZuid, MIT Zuid, CrossRoads en REACT-EU.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn vanuit de eerstelijnsopvang ongeveer 140 (vooral digitale) gesprekken gevoerd waarbij de koppeling is gelegd met subsidieregelingen, vouchers en de eigen fondsen. Het werven en begeleiden van ondernemers in subsidietrajecten wordt breed opgepakt vanuit de organisatie. Naast het cluster Innovatiefinanciering zijn andere clusters van Impuls actief in deze rol. Naast de werving en begeleiding is het van belang om de ondernemer te helpen zijn innovatie of vraag zo goed mogelijk verder te brengen.

ROL IMPULS ZEELAND

Werving, verbinding, begeleiding en ondersteuning. Zowel in de toeleiding als bij het aanvraagtraject. Sparringpartner voor ondernemers.

ZEELAND FINANCIAL MATCHING

Looptijd: 2021 en verder
Betrokken partijen: Provincie Zeeland als financier. Daarnaast zijn Zeeuwse mkb'ers en intermediaire partijen als banken, accountants en financiële experts betrokken.
Omvang: ca. € 170.000,-

HET VERBINDEN VAN ONDERNEMERS MET EXPERTS

Het aanjagen en stimuleren van innovatie- en groeiplannen van Zeeuwse mkb-ondernemers is van groot belang. Met de financieringsvouchers gebeurt dat door ondernemers te koppelen aan een financieel adviseur en de kosten deels te vergoeden, met het doel de slagingskans van financieringsaanvragen te vergroten. Bij de innovatievouchers is het doel om innovatie te stimuleren door deels de externe kosten van een vernieuwing of innovatietraject te vergoeden.

RESULTATEN 2021

Verschillende ondernemers zijn, met behulp van de voucher en onze verbindende rol, tot financiering van hun plannen gekomen. Anderen zijn gestart met een vernieuwing of innovatie of hebben hun innovatietraject versneld. In totaal zijn 26 vouchers (innovatievouchers en financieringsvouchers) verstrekt.

ROL IMPULS ZEELAND

We verzorgen de uitvoering van de regeling en het projectmanagement. We fungeren als tussenpersoon om ondernemer(s) te koppelen aan de expert(s) en we kennen de voucher (financiële tegemoetkoming) aan de ondernemer toe om de kosten van het traject te beperken.

ZEEUWS PARTICIPATIEFONDS

Looptijd: doorlopend
Betrokken partijen: Ministerie van EZK, ABN AMRO Participaties, De Zeeuwse Verzekeringen, ZLM Verzekeringen en Investeringsfonds Zeeland B.V.
Omvang: de totale fondsomvang groeit de komende jaren naar ruim € 30 miljoen door een kapitaalinjectie vanuit het compensatiepakket Wind in de Zeilen (€ 16,5 miljoen), een kapitaalinjectie van fondsversterking ROM's (€ 5,4 miljoen) en extra stortingen van de private aandeelhouders.

RISICODRAGEND KAPITAAL VOOR INNOVATIEVE BEDRIJVEN

Het Zeeuws Participatiefonds (ZPF) investeert risicodragend kapitaal in innovatieve startende en groeiende mkb-bedrijven met een substantiële impact op de Zeeuwse economie en werkgelegenheid.

ROL IMPULS ZEELAND

Impuls verzorgt het fondsmanagement, de administratie van het fonds en levert de uitvoerend bestuurder.

RESULTATEN 2021

In 2021 is gesproken met 36 bedrijven met een directe interesse in een investering vanuit het ZPF. Er zijn vijf (nieuwe en bestaande) bedrijven gefinancierd voor een totaalbedrag van € 5,15 miljoen. Er is één exit gerealiseerd.

Vanuit het compensatiepakket Wind in de Zeilen is een bedrag toegezegd van € 16,5 miljoen aan het ZPF. Dit met het doel investeringen te doen in kennisintensieve bedrijven met impact op de Zeeuwse economie, waarbij het maximale bedrag per bedrijf stijgt naar € 2,5 miljoen. Tevens is een bedrag toegezegd vanuit het corona-hersteltraject rondom Fondsversterking ROM's van € 5,4 miljoen. Tenslotte hebben private aandeelhouders ZLM Verzekeringen en De Zeeuwse Verzekeringen gezamenlijk een bedrag van € 0,6 miljoen ingebracht.

Indien een bedrijf niet (direct) in aanmerking komt voor financiering vanuit het ZPF, wordt onderzocht of het bedrijf via het netwerk op een andere wijze verder geholpen kan worden. Dit is niet alleen van meerwaarde voor het bedrijf maar zorgt ook voor een betere en snellere verbinding in het ecosysteem.

INNOGO!

Looptijd: 2020 - 2026 en verder (start in 2009)
Betrokken partijen: HZ University of Applied Sciences, de Zeeuwse gemeenten, Provincie Zeeland en het Ministerie van EZK. Deze laatste twee partijen zijn tevens financiers van het fonds. De Commissieleden zijn ondernemers of vertegenwoordigers van Zeeuwse bedrijven. Met Dockwize wordt samengewerkt (als incubator en facilitator van ondernemersprogramma's).
Omvang: De fondsomvang bedraagt € 4,9 miljoen. Sinds de start in 2009 is d.m.v. 76 leningen meer dan € 3,3 miljoen geïnvesteerd in Zeeuwse startende innovaties. Momenteel staat daarvan ruim € 1,9 miljoen aan leningen open.

DE SCHAKEL VOOR INNOVATIE

InnoGo! is een krachtig fonds dat innovatieve start-ups en mkb'ers in Zeeland financiert. Daarnaast is het netwerk beschikbaar en wordt coaching en begeleiding geboden. Sinds 2017 is het maximale leningbedrag bij InnoGo! opgehoogd van € 50.000,- naar € 350.000,-. Vanuit de markt is behoefte aan deze hogere leningoptie.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn ontwikkelaar, verzorgen de projectcoördinatie- en uitvoering, bieden begeleiding van ondernemers, voeren de projectadministratie uit en bieden toegang tot een groot netwerk. Daarnaast leveren we de uitvoerend bestuurder.

RESULTATEN 2021 - INNOGO!

Het totaalbedrag van toegezegde leningen bedraagt € 540.000,- over 2021. In de afgelopen jaren is InnoGo! qua uitgezette bedragen al een aantal jaar gegroeid. Het fondsmanagement wil toegroeien naar jaarlijks ca. tien nieuwe ondernemers, waarvan zeven à acht ondernemers worden gefinancierd voor meer dan € 1 miljoen per jaar. In 2021 is dat aantal met zes toegelaten deelnemers waarvan vier financieringen achtergebleven. Het fondsmanagement ziet voldoende ruimte in de Zeeuwse markt om de interne doelstellingen te behalen en te verbeteren.

Uit het compensatietraject Wind in de Zeilen is € 3,5 miljoen gealloceerd aan InnoGo!. Met deze extra middelen is de mogelijkheid ontstaan om het maximale leningbedrag op te hogen en meer te investeren in start-ups. In 2021 hebben de eerste stortingen plaatsgevonden.

Vanwege de groei van het fonds is besloten om het fonds om te zetten van Investeringsfonds Zeeland B.V. naar een 100% dochteronderneming InnoGo! B.V. In 2021 zijn de aandeelhouders hiermee akkoord gegaan. In Q2 2022 wordt dit met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 geëffectueerd. Onderdeel van dit proces is om de fondswerking en besluitvormig van de InnoGo!-commissie vast te leggen in reglementen en statuten.

In 2021 is verder geïnvesteerd in de digitalisering van het fonds. Net als de oprichting van een eigen B.V. zijn dit professionaliseringsslagen die passend zijn bij de groei van het fonds.

FINANCIERINGSTAFEL WEST-BRABANT/ZEELAND

Looptijd: 2020 - 2022
Betrokken partijen: ING, ABN AMRO, Rabobank, RVO, De Breed & Partners, BOM, Qredits en NVP.

NETWERK VOOR ONDERNEMERS DIE OP ZOEK ZIJN NAAR FINANCIERING

Zeeland en West-Brabant hebben met de Financieringstafel een gezamenlijk netwerk opgezet voor ondernemers en bedrijven die op zoek zijn naar financiering. De financiers brengen kennis, netwerk en financierings- en subsidiemogelijkheden in om een ondernemer verder te helpen met een vraagstuk.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn zeven Financieringstafels georganiseerd en hebben vier Zeeuwse bedrijven gepitcht. Er is in totaal € 200.000,- verstrekt aan financiering in een vroege fase. Daarnaast is er kennis gedeeld. Voor één casus is een investeerder gevonden. De toegevoegde waarde van de Financieringstafel ligt dan ook vooral in het netwerk en de expertise.

ROL IMPULS ZEELAND

Projectleider (samen met REWIN).

FONDS VERBLIJFSRECREATIE ZEELAND

Looptijd: 2020 - 2035
Betrokken partijen: Provincie Zeeland, Ministerie van EZK, RECRON, Rabobank, ABN AMRO en PZEM.
Omvang: € 6 miljoen

KAPITAALINJECTIE VOOR KWALITEITSVERBETERING VERBLIJFSRECREATIE

Dit fonds is bedoeld voor ondernemers in de verblijfsrecreatie die willen investeren in kwaliteitsverbetering, verduurzaming en innovatie van hun bedrijf, passend binnen de richtlijnen van de Zeeuwse Kustvisie.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn gesprekken gevoerd met verschillende campingeigenaren en zijn twee nieuwe financieringen verstrekt. Eén camping richt zich op een nieuwe doelgroep en investeert in herinrichting en verduurzaming van het bedrijf. Een andere camping investeert in circulair watergebruik op de camping en verkleint daarmee de ecologische footprint.

We hebben het fonds opgezet, stimuleren ondernemers en verstrekken leningen in nauwe samenwerking met banken en Provincie Zeeland. Doordat een Aanjaagprogramma is gestart voor de sector Vrijetijdseconomie, worden hieruit de komende jaren financieringsaanvragen verwacht.

Tevens is gestart met een verkenning naar een uitbreiding van de scope binnen de Zeeuwse vrijetijdssector en de rol die wij hierin kunnen spelen.

ROL IMPULS ZEELAND

Opzet van het fonds en de administratie. Daarnaast spelen we een rol in het stimuleren van ondernemers en het verstrekken van leningen in nauwe samenwerking met banken en Provincie Zeeland. Ook verzorgen we het fondsmanagement en leveren we de uitvoerend bestuurder.

CORONA-OVERBRUGGINGSLENING (COL)

Looptijd: 2020 - 2021 (beheer t/m 2025)
Betrokken partijen: de Nederlandse ROM's, Het Rijk (i.c. Ministerie van EZK, Ministerie van Financiën), Techleap, Innovatiefonds Noord-Holland en InvestNL.
Omvang: Op landelijk niveau is € 300 miljoen beschikbaar gesteld door het Rijk. In 2020 en 2021 hebben in Zeeland 16 bedrijven een COL ontvangen voor een totaalbedrag van € 4,7 5 miljoen

LENING VOOR DOOR CORONA GETROFFEN ONDERNEMERS

Start-ups, scale-ups en innovatieve mkb'ers die financiering nodig hadden door de coronacrisis konden de Corona-Overbruggingslening (COL) aanvragen. De COL was bedoeld voor bedrijven die vooral afhankelijk zijn van investeerders. Maar ook mkb'ers die hun groei met eigen middelen hebben gefinancierd konden de COL onder bepaalde voorwaarden aanvragen. De COL bestond uit verschillende soorten leningen tussen de € 50.000,- en € 2 miljoen met een rentepercentage van 3%.

RESULTATEN 2021

De regeling is in nauw overleg met het Rijk, de ROM's, InvestNL en Techleap ontwikkeld en uitgevoerd. In 2021 zijn de bedrijven die een COL hebben ontvangen niet alleen geholpen met financiering, maar hebben zij ook begeleiding ontvangen.

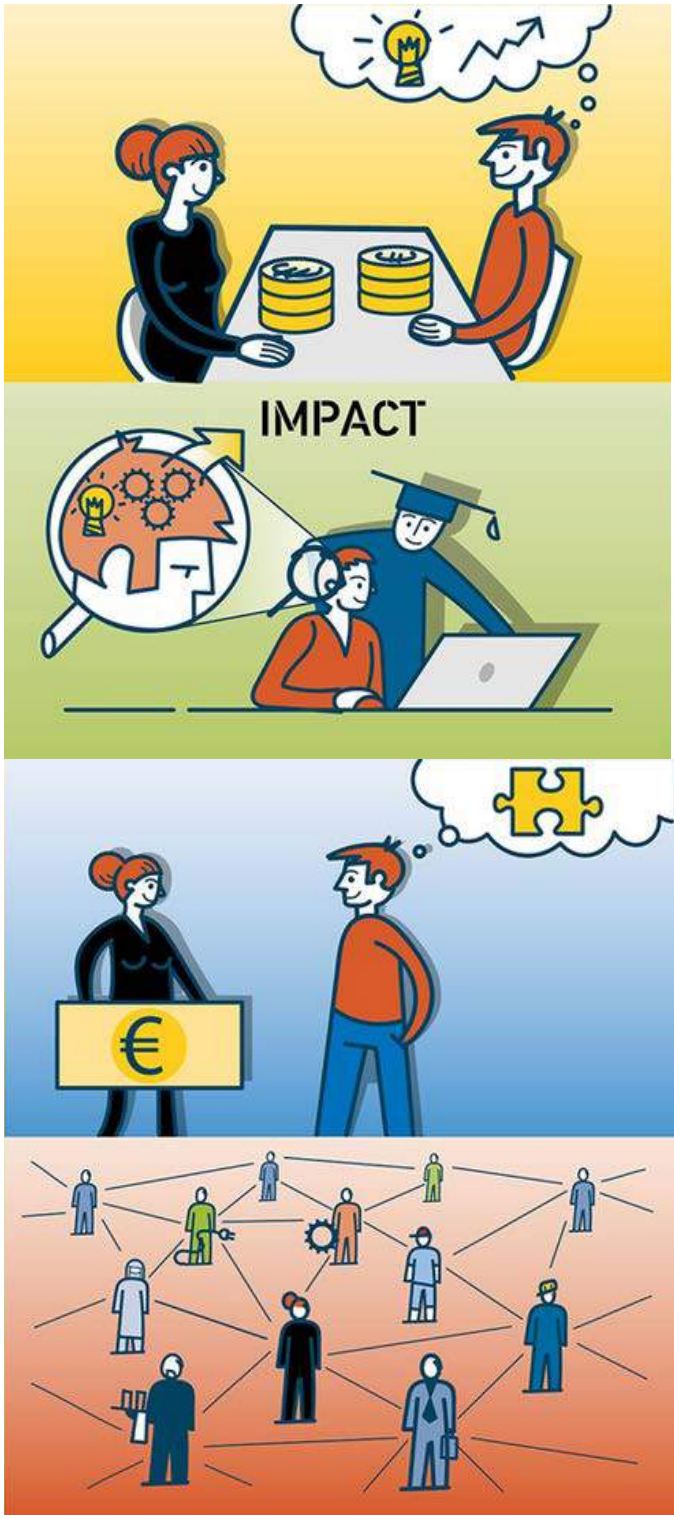
ROL IMPULS ZEELAND

We zijn de uitvoerende partij voor Zeeland en kassier ten bevordering van het Rijk (de middelen vloeien terug naar het Rijk). Er wordt samengewerkt met alle ROM's in Nederland.

INNOVATIESUBSIDIES

We hebben een belangrijke rol in het stimuleren van innovatie binnen het Zeeuwse bedrijfsleven, vanuit die rol jagen we diverse subsidieregelingen aan.

Innovatiesubsidies zoals OPZuid, MITZuid, Zeeland in Stroomversnelling en CrossRoads (Interreg) bieden kansen voor het mkb en brengen we daarom actief onder de aandacht. Daarnaast zorgen we voor de juiste begeleiding en ondersteuning.

ZEELAND IN STROOMVERSNELLING

Looptijd: calls t/m 2023
Betrokken partijen: Provincie Zeeland, Zeeuwse gemeenten, Zeeuwse mkb'ers, Kennis- en Innovatienetwerken, kennisinstellingen en subsidie-adviseurs.
Omvang:

- Haalbaarheidsonderzoeken: totaal beschikbare subsidie in 2021 € 700.000,- (maximaal € 50.000,- per project);
- Demonstratieprojecten: totaal beschikbare subsidie in 2021 € 1,8 miljoen (maximaal € 200.000,- per project);
- Human Capital Agenda: totaal beschikbare subsidie € 500.000,- (maximaal € 50.000,- per project).

SUBSIDIE VOOR PROJECTEN DIE DE ECONOMIE VERSTERKEN

Voor projecten die de structuur versterken van de Zeeuwse economie (door een bijdrage te leveren aan de realisatie van de strategische agenda's van de Zeeuwse sectoren), kan subsidie aangevraagd worden via de aanjaagregeling Zeeland in Stroomversnelling. Subsidie kan alleen worden aangevraagd door een consortium (een netwerk/samenwerkingsverband bestaande uit minimaal drie partijen, waaronder ten minste één onderneming en één kennispartner). Het consortium moet werkzaam zijn binnen één of meer van de Zeeuwse sectoren: Havens & Logistiek, Industrie & Maintenance, Water & Energie, Vrijetijdseconomie, Agrofood & Seafood en Zorg.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn ruim veertig ondernemers gesproken. Er is een toenemende belangstelling voor de regeling waardoor calls overtekend raken en een tender nodig is bij de beschikking van de subsidie. In 2021 zijn 22 aanvragen voor Haalbaarheidsonderzoeken ingediend (in 2020 15) waarvan er negen zijn gehonoreerd met een subsidiebedrag van € 429.000,-. Besluitvorming voor acht aanvragen loopt nog. Beide calls voor Demonstratieprojecten waren overtekend. Er is in 2021 € 1,6 miljoen subsidie voor elf projecten verstrekt.

ROL IMPULS ZEELAND

Ondersteuning en begeleiding bij de subsidieaanvragen. Sparringpartner voor ondernemer en actieve werving aanvragers.

REACT-EU/OPZUID

Looptijd: 2021
Betrokken partijen: Provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg en Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen BOM, LIOF en Stimulus.
Omvang: € 6,75 miljoen

REACT-EU

REACT-EU is een programma van de Europese Commissie dat volgens de verordening COM (2020) 451 is gericht op een groen, digitaal en veerkrachtig herstel en op crisisherstel ten gevolge van de COVID-19 pandemie. OPZuid 2014-2020 en de RIS3 2021-2027 zijn het kader voor REACT-EU.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn vijftien projecten ingediend waarvan twaalf projecten zijn gehonoreerd.

ROL IMPULS ZEELAND

Het informeren over en wijzen op de mogelijkheden van de regeling(en). In 2021 werd uitvoering gegeven aan REACT-EU, onderdeel van OPZuid. Daarnaast wordt begeleiding en ondersteuning bij aanvragen geboden en worden relevante koppelingen met het netwerk gemaakt. Ook zijn we sparringpartner voor ondernemers.

MIT ZUID

Looptijd: 2021
Betrokken partijen: Ministerie van EZK, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), Provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, BOM, LIOF en Stimulus.
Omvang: € 10,4 miljoen

INNOVATIE BIJ MKB-ONDERNEMERS

De subsidieregeling MKB Innovatiestimulering Topsectoren Zuid-Nederland (MIT Zuid) is speciaal ontwikkeld om innovatie bij mkb'ers uit Zeeland, Noord-Brabant en Limburg te stimuleren. MIT Zuid richt zich op bedrijven in de volgende sectoren: High TechSystems & Materialen (inclusief ICT en Solar), Chemie & Biobased, Agri & Food, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, Logistiek en Life Sciences & Health.

Mkb'ers in Zuid-Nederland die willen innoveren, kunnen binnen MIT Zuid subsidieaanvragen indienen voor:

- Het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie, met een subsidieplafond van € 3,1 miljoen.
- Het uitvoeren van een Research & Development (R&D) samenwerkingsproject op het gebied van onderzoek en ontwikkeling, met een subsidieplafond van € 7,3 miljoen.

RESULTATEN 2021

In 2021 hebben acht Zeeuwse ondernemers een Haalbaarheidssubsidie ontvangen voor een bedrag van € 160.000,-. Daarnaast zijn vijf Zeeuwse bedrijven betrokken bij R&D projecten voor een totaalbedrag (subsidie) van € 566.678,-.

ROL IMPULS ZEELAND

We wijzen ondernemers op de mogelijkheden van de regeling. Verder begeleiden en ondersteunen we ondernemers bij subsidieaanvragen en bij het aanscherpen van de aanvragen en businesscases. Daarnaast hebben we, samen met andere ROM's, de ingediende Haalbaarheidsstudies beoordeeld.

CROSSROADS2 SUSTAINABLE ENERGY

Looptijd: 2020 - 2022
Betrokken partijen: Vlaanderen en Zuid-Nederland (Limburg, Brabant en Zeeland).
Omvang: € 6,87 miljoen totaal - € 2,57 miljoen EFRO (Nederland/Vlaanderen);
€ 2,86 miljoen eigen bijdrage MKB;
€ 1,44 miljoen publieke co-financiering.

STIMULEREN VAN GRENSOVERSCHRIJDENDE PROJECTEN

Het stimuleren van grensoverschrijdende innovatieve projecten op de thema's energiebesparing, hernieuwbare & duurzame energie, CO2 besparing en captatie staat centraal. Een samenwerking met een Vlaamse ondernemer in het project is een vereiste. De subsidie per project bedraagt maximaal 50% van de projectkosten en € 150.000,- aan subsidie. Er is in totaal ruim € 2,8 miljoen beschikbaar als subsidie voor mkb'ers.

RESULTATEN 2021

In totaal hebben zes Zeeuwse mkb'ers subsidie ontvangen voor een bedrag van € 410.525,-. Dit is een hogere score dan aanvankelijk verwacht. Ook kwalitatief zitten hier mooie projecten bij die hoge scores haalden, waaronder een duurzaam concept voor een waterzuivering van Pureblue. De projecten bij deze bedrijven, maar ook het totale project, moet eind 2022 zijn afgerond.

ROL IMPULS ZEELAND

Ambassadeur en adviseur in de provincie Zeeland. Vanuit het netwerk in Vlaanderen hebben we ondernemers ondersteund bij het vinden van partnerbedrijven. Ook ondersteunen wij de bedrijven tijdens de ontwikkeling van het innovatieproject.

BUSINESS DEVELOPMENT

ECOSYSTEEMVERSTERKING EN HET BEVORDEREN VAN INNOVATIE

Ons doel is om het Zeeuwse bedrijfsleven te helpen verduurzamen, bedrijven toekomstbestendiger te maken en te houden en innovatie te bevorderen. Ook in 2021 hebben we die doelen nagestreefd.

Dit jaar kenmerkte zich onder meer door een groeiende aandacht voor verduurzaming. Inmiddels heeft zeker 70% van alle projecten waar we bij betrokken zijn met verduurzaming te maken. Dit komt niet alleen door onze betrokkenheid, de regelgeving neemt hierin ook toe en we zien een groei op het gebied van maatschappelijk besef bij bedrijven.

SECTOREN EN THEMA'S

In 2021 waren we actief in de Zeeuwse topsectoren Chemie en Maakindustrie, Logistiek, Vrijetijdseconomie, Agrofood en Energie. In deze sectoren hebben we bedrijven geïnspireerd en geholpen om stappen te zetten, zowel met branche-specifieke innovaties als met de overkoepelende thema's circulaire economie/energietransitie en digitalisering/robotisering. Voor dat eerste overkoepelende thema hebben we een apart cluster van specialisten. Voor het tweede thema was dat in 2021 nog niet het geval, maar zijn er wel stappen in de goede richting gezet. Het thema speelt immers een belangrijke rol in de toekomstbestendigheid van Zeeuwse bedrijven.

BREDE BLIK OP ECOSYSTEEM

Bij ieder vraagstuk en iedere innovatie kijken we vanuit een brede blik naar het ecosysteem: Wat is er nodig? Is het kennis, een netwerk, financiering, testfaciliteiten, ondernemerschap en/of een vestigingslocatie? We sluiten hier dan zo goed mogelijk op aan.

KENNIS- & INNOVATIENETWERKEN

Met het oog op het versterken van en inspelen op het ecosysteem, hebben we in 2021 sterk ingezet op Kennis- en Innovatienetwerken (K&I Netwerken). Daarbinnen pakken we een grote of kleinere rol als initiator, verbinder en kennis-/sparringpartner. In 2021 waren we als partner onder meer actief betrokken bij Smart Delta Resources, Zeeland Connect, FoodDelta Zeeland, Energy Port Zeeland, Zephyros en de Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA). Met andere K&I Netwerken, waar we niet als partner of penvoerder bij betrokken zijn, onderhouden we intensieve contacten en kijken we regelmatig waar we kunnen helpen en elkaar kunnen versterken. Een goed voorbeeld hiervan is Kic|MPi.

In al deze netwerken stimuleren, ondersteunen en realiseren we innovatieprojecten. Als initiator brengen we partijen met een gezamenlijk thema proactief bij elkaar. We schetsen allereerst de ontwikkelingen en creëren awareness. Daarna vormen we een consortium en helpen we de betrokken partijen bij het formuleren van het gezamenlijke doel, het opstellen van een projectplan en het vinden van financieringsmogelijkheden. In veel gevallen pakt het bedrijfsleven het project vanaf daar zelf verder op. We blijven vaak als sparringpartner aan de zijlijn betrokken, zowel pro- als reactief. Ondernemers kunnen altijd bij ons terecht voor innovatievraagstukken.

Daarnaast worden koppelingen gemaakt met subsidieprogramma's zoals ZiS, OPZuid, MIT en REACT-EU. Gezamenlijk is de MKB Deal Digitaal Doen Zeeland ontwikkeld en opgezet. Digitaal Doen Zeeland wordt uitgevoerd onder penvoerderschap van Impuls.

NIEUWE EN BESTAANDE PROJECTEN

In 2021 zorgden de coronamaatregelen voor een uitdaging in de opstart van nieuwe projecten. Voor de opstart van deze projecten is nauw overleg en verbinding met bedrijven en kennisinstellingen noodzakelijk. Daardoor lag de focus in 2021 met name op een goede uitvoering van bestaande projecten. Ondanks dat is het gelukt om meerdere nieuwe projecten te lanceren in onder meer verduurzaming en digitalisering. Mooie voorbeelden daarvan zijn Z-GRID (Zeeland Groene Recreatie Innovatie Drivers), De Zeeuwse Quinoaketen en Dare2Connect.

FINANCIERING

Voor al deze innovatieprojecten is financiering nodig. We helpen bedrijven bij de aanvraag van subsidies en financieringen bij de juiste fondsen en instanties. Ook de voucherregelingen speciaal voor innovaties in de circulaire economie, energietransitie en verduurzaming in de vrijetijdseconomie, droegen in 2021 in belangrijke mate bij aan verschillende successen. Dankzij het compensatiepakket Wind in de Zeilen is er bovendien meer geld beschikbaar gekomen, onder meer via het Delta Klimaatcentrum en ons Investeringsfonds Zeeland. Dat laatste fonds heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de komst van Alta Carbon Technologies naar Zeeland.
Dit bedrijf maakt in het productieproces gebruik van CO2 en levert daarmee een belangrijke toegevoegde waarde aan de circulaire economie.

ONDERNEMERSCHAP

Voor innovatie is naast netwerk en financiële middelen bovendien ondernemerschap en vestigings- en onderzoeksruimte van groot belang. Ook hierin ondersteunen we het Zeeuwse bedrijfsleven. Zo zijn we (founding) partner van Dockwize en ondersteunen we onder meer Field Lab Autonoom Transport en het in 2021 geopende innovatiepunt de KAAP. Voor de bevordering van innovatie in Zeeland kijken we verder dan alleen onze eigen regio. We zoeken actief naar mogelijkheden om extra kennis en middelen van buiten de regio naar Zeeland te halen. In 2021 hebben we in dit kader extra geïnvesteerd in een nauwere samenwerking met andere ROM's in Nederland. We onderzoeken hoe we elkaar in toekomstige projectontwikkelingen kunnen opzoeken en versterken en of we samen kunnen optrekken richting grote (inter)nationale fondsen zoals het Groeifonds.

EXTRA FOCUS OP AGROFOOD

Waar we in alle genoemde sectoren helpen bij verduurzaming, ontwikkeling en groei, hebben we in 2021 extra focus gelegd op de Agrofood-sector. Met name ons strategisch partnership met Food Delta Zeeland springt er wat dat betreft uit. Ontwikkelingen zoals schelpdierteelt, aquacultuur en de eiwittransitie krijgen via deze weg een flinke boost. Een mooi succes in dit thema is de voorbereiding van de Blue Deal (waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan de versterking van schelpdieren als bouwsteen van een gezond en duurzaam menu) die in maart 2022 ondertekend is.

DIGITAAL DOEN ZEELAND

Daarnaast hebben we in 2021 een grote stap gezet in digitalisering en robotisering door de lancering van 'Digitaal Doen Zeeland', een initiatief ter bevordering van digitalisering en robotisering in alle bedrijfstakken. Hierin hebben we bovendien een start gemaakt met het aanhaken van een consortium van partijen in Zuid Nederland die bedrijven kunnen ondersteunen bij hun digitalisering en robotiseringsvraagstukken voor de maakindustrie, chemie en voedselverwerkende industrie. Dit onder de naam European Digital Innovation Hubs.

AANJAAGROL

We merken dat onze aanpak werkt. Allereerst doordat we met een brede blik naar het ecosysteem in Zeeland te kijken. Zo kunnen we onze kennis, ons netwerk en onze financieringsmogelijkheden effectief inzetten en een aanjagers- en verbindende rol te spelen in innovaties in het Zeeuwse bedrijfsleven. Dit levert belangrijke successen op. Successen waar wij van genieten en de Zeeuwse economie van profiteert. We blikken dan ook tevreden terug op 2021 en kijken met vertrouwen vooruit naar 2022.

DIGITAAL DOEN ZEELAND

Looptijd project: 3 jaar
Rol Impuls Zeeland: Initiatiefnemer, penvoerder, projectleiding
Betrokken partijen: Dockwize, K&I Netwerken en Zeeuws MKB.
Omvang: ca € 620.000,-

DIGITALISERING BINNEN HET ZEEUWSE MKB

Digitaal Doen Zeeland heeft als doel het Zeeuwse mkb te helpen met digitaliseren. Het project is gericht op alle sectoren en op alle relevante vormen van digitalisering. De aanpak is gericht op het informeren en enthousiasmeren van ondernemers over de mogelijkheden van digitalisering, en hen te begeleiden bij de verdere uitvoering.

RESULTATEN 2021

In 2021 is de projectorganisatie opgezet, een website ontwikkeld en is een gerichte campagne gestart die voor de eerste deelnemers heeft gezorgd. Ruim 20.000 personen zijn bereikt via de communicatie-uitingen.

De voucherregeling is uitgewerkt en opgestart en de eerste voucher is toegekend.

Naast verschillende events zijn bedrijfsbezoeken georganiseerd. In totaal waren er 340 deelnemers aan de events. Ook zijn twee projectambassadeurs aangetrokken en zijn zeven showcases uitgewerkt.

ROL IMPULS ZEELAND

Impuls is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project (penvoerder en projectleiding).

DOCKWIZE

Looptijd project: doorlopend.
Betrokken partijen: HZ University of Applied Sciences & Impuls Zeeland als founding partners en Provincie Zeeland als publieke financier.
Overige (triple helix) partners die een financiële bijdrage leveren zijn o.a. gemeente Vlissingen, University College Roosevelt, Vitrite en DRV Accountants.
Omvang: een begroting van ca. € 1.500.000,-

ZEEUWSE INCUBATOR

Dockwize is de Zeeuwse incubator, die start ups huisvest en begeleidt, events en (kennis)sessies organiseert, een community met innovatieve ondernemers onderhoudt en innovatief ondernemerschap aanjaagt met diverse innovatie- en groeiprogramma's.

RESULTATEN 2021

In 2021 is de organisatie, het kernteam en de flexibele schil, gegroeid in omvang. Ook heeft er een verzelfstandiging op het gebied van de financiële- en personele administratie plaatsgevonden. Daarnaast sloten nieuwe partners zich aan zoals Delta Energie en De Hoop. De vergaderzalen draaiden ondanks de lockdowns een goed jaar en de bezetting van de kantoren bleef boven de ambitie van minimaal 80% bezetting.

Drie grote challenges (met Yara, Zeeuwind en KICMPi) vonden plaats en het SOS programma werd voor een tweede keer gehouden in twee varianten (horeca editie en SOS APK). Ook is het eigen groeiprogramma gestart in 2021 waar twee groepen aan deel hebben genomen.

Naast de programma's en ontwikkelingen in de interne organisatie, werden vele digitale netwerkactiviteiten gehouden.

ROL IMPULS ZEELAND

Strategisch projectpartner, vertegenwoordiging bestuur en operationeel betrokken bij programma's. Daarnaast leveren we een financiële bijdrage.

INNOVATIEPUNT DE KAAP

Looptijd project: 2021 - ntb
Betrokken partijen: Kic|MPi, Zephyros, Terra Inspectioneering, HZ University of Applied Sciences, Scalda, gemeente Vlissingen, Dockwize en Provincie Zeeland
Omvang: € 195.000,-

ONTWIKKEL-, TEST- EN DEMOLOCATIE

Een ontwikkel-, test- en demolocatie in ontwikkeling voor bedrijven en instellingen die behoefte hebben aan een fysieke, veilige en grote locatie. Hier is ruimte voor het ontwikkelen, testen en demonstreren van nieuwe producten, concepten en/of innovaties.

RESULTATEN 2021

In 2021 is de KAAP geopend als ontwikkel-, test- en democentrum. In de KAAP zijn de koplopers gestart met hun ontwikkeling en testen. Hun projecten zijn met name gericht op offshore wind en smart maintenance. Onder andere een “mangat” uit de procesindustrie, een windturbineblad, een nacelle van een windmolen en enkele opslagtanks zijn aanwezig voor testen met robots en drones.

ROL IMPULS ZEELAND

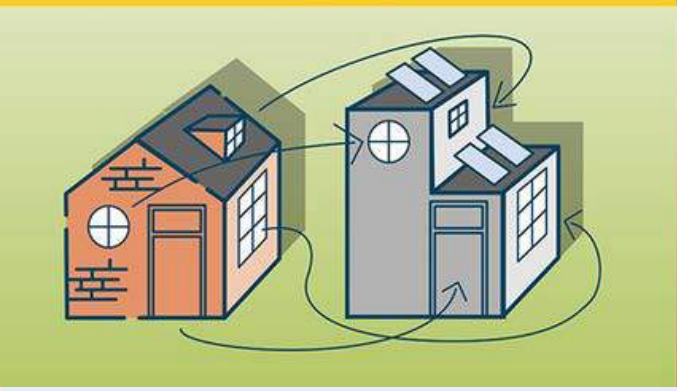
We zijn mede-ontwikkelaar en partner van de KAAP. Samen met Dockwize en gemeente Vlissingen vormen we de stuurgroep. Daarnaast zetten we actief ons netwerk in.

CIRCULAIRE ECONOMIE EN ENERGIETRANSITIE

Het cluster Circulaire Economie en Energietransitie ondersteunt bedrijven om aan de slag te gaan met circulair ondernemen en energietransitie en wil deze ontwikkelingen op verschillende manieren stimuleren. Vanuit Impuls adviseren we partijen, zetten we voorbeeldprojecten op, stimuleren we door het verstrekken van vouchers en verbinden we bedrijven aan elkaar die in deze ontwikkelingen iets voor elkaar kunnen betekenen.

BEHOUDEN VAN ECONOMISCHE WAARDE

Europa werkt aan het tot stand brengen van een volledig circulaire economie in 2050 en in 2030 zouden we halverwege moeten zijn. De energietransitie heeft een zelfde planning; in het Klimaatakkoord van Parijs is overeengekomen dat alle landen in 2030 op circa de helft moeten zijn qua CO2-reductie en in 2050 op 95% moeten uitkomen. Een groot deel van de bedrijven is hier nog niet volop mee bezig, terwijl de tijd begint te dringen. We zijn mede-initiatiefnemer van de Regionale Energiestrategie (RES) en ondersteunen ondernemers bij deze belangrijke overgang. We zijn penvoerder van het Smart Delta Resources platform dat zich richt op de verduurzaming van de grote industrie.

Binnen het cluster Circulaire Economie & Energietransitie zijn in 2021 onderstaande projecten gerealiseerd, opgezet of voortgezet.

SMART DELTA RESOURCES

In Smart Delta Resources (SDR) werken industrie, havens, onderwijs en overheden in de Vlaams-Nederlandse Schelde-Deltaregio samen aan crossborder, innovatieve programma's voor CO2-reductie, duurzame grondstoffen, en groene energie. Together for a future proof industry.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn de transitieplannen binnen de SDR-programma's voor waterstof, elektrificatie, warmte en CCS verder geconcretiseerd. Daarnaast zijn de volgende resultaten behaald:

- Funding via Europese en nationale financieringsmogelijkheden verder ontwikkeld
- Realisatie Cluster Energie Strategie (CES) heeft geleid tot besluit prioritaire projecten voor Elektriciteit, Waterstof en CCS binnen nationale verduurzamingsplannen
- Facilitering en voorbereiding realisatie 380 kV en waterstof-infrastructuur
- Branding van de regio en zichtbaarheid bij stakeholders sterk verbeterd
- Verbeterde interne organisatiestructuur met crossborder klankbordgroepen en oprichting SDR Vlaanderen, om aan beide kanten van de grens slagvaardiger te kunnen zijn
- Nieuw aangesloten SDR-partners: Air Liquide en Air Products

ROL IMPULS ZEELAND

Wij zijn penvoerder en partner van Smart Delta Resources. Daarnaast verzorgen we de administratie.

VOUCHERS CIRCULAIR, BIOBASED EN ENERGIETRANSITIE

Looptijd: 2020 t/m 2022
Betrokken partijen: Provincie Zeeland.
Omvang: € 255.000,-

VOUCHERS VOOR MKB-ONDERNEMERS

Impuls verstrekt mkb-vouchers aan Zeeuwse ondernemers die innovatieve plannen hebben op het gebied van circulaire economie of energietransitie. Deze voucherregeling is mogelijk gemaakt door Provincie Zeeland en loopt tot 2022 of totdat het budget is uitgeput. Eerder gaven we vouchers uit voor biobased en circulaire innovaties, waar veel animo voor was. De regeling is nu verbreed naar onderzoek en ontwikkeling op het vlak van energietransitie. Vernieuwende projecten op dat vlak maken kans op een voucher. Het begrip 'biobased' beschouwen we als onderdeel van de circulaire economie.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn in totaal zes vouchers verstrekt en succesvol afgerond. Eén voucher is gebruikt voor een biobased toepassing voor de bestrijding van onkruid en vijf vouchers zijn gebruikt voor een ontwikkeling waarbij grondstoffen kunnen worden hergebruikt in het productieproces. De totale voucherwaarde was € 45.462,-.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn uitvoerder van het project en voeren een actieve en gerichte acquisitie om de vouchers zo bekend mogelijk te maken en de juiste ondernemers te bereiken.

REGIONALE ENERGIETRANSITIE ZEELAND

Looptijd project: 2018 - 2050
Betrokken partijen: Provincie Zeeland, Zeeuwse gemeenten, Enduris en Waterschap Scheldestromen.
Omvang: € 1 miljoen per jaar

De partijen coördineren het maken van plannen om Zeeland energieneutraal te maken in 2050; de invulling van het Klimaatakkoord van Parijs.

RESULTATEN 2021

In 2021 is voor de drie programma's Elektriciteit, Mobiliteit en Gebouwde Omgeving een uitvoeringsprogramma opgesteld en dit is voorgelegd aan de gemeenten. In het najaar van 2021 zijn de uitvoeringsprogramma's vastgesteld en is gestart met de uitvoering. Vanuit de RES wordt volop ingezet op energiebesparing, zowel voor bedrijven als voor particulieren. Er is een initiatief opgezet om bedrijven te ontzorgen bij het verminderen van het energiegebruik, o.a. door procesoptimalisatie en ingrepen om op een laagdrempelige manier minder energie te gebruiken. De congestie in Zeeland wordt een steeds groter probleem voor bedrijven die zelf energie willen opwekken en daar mee moeten wachten, vanwege gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnet.

ROL IMPULS ZEELAND

Impuls is één van de initiatiefnemers en lid van het kernteam Regionale Energiestrategie Zeeland. Impuls vertaalt de gevolgen van de energiestrategie voor de Zeeuwse bedrijven en betrekt hen zoveel mogelijk erbij. Impuls is in de drie tafels Elektriciteit, Mobiliteit en Gebouwde omgeving vertegenwoordigd en leverde in 2021 de voorzitter voor de tafel Gebouwde omgeving.

KENNIS- EN INNOVATIENETWERK CIRCULAIR BOUWEN

Looptijd project: 2019 - 2021
Betrokken partijen: RDH, Marsaki en HZ University of Applied Sciences.
Omvang: € 50.000,-

De partners dragen de kennis over circulair bouwen zo breed mogelijk uit in de Zeeuwse bouwsector. De partners werken aan het opzetten van een kennisplatform, het verkennen van de mogelijkheden voor een marktplaats voor tweedehands bouwmaterialen voor professionals en ontwerpers, architecten en bouwbedrijven ontwikkelen gezamenlijk circulaire bouwconcepten.

RESULTATEN 2021

De geplande bijeenkomsten zijn deels niet doorgegaan. Na het onderzoek naar een marktplaats voor tweedehands bouwmaterialen is met meerdere bedrijven gesproken of zij daarmee aan de slag willen, dit loopt nog steeds door. In het laatste jaar van het project is het doel om meer bedrijven te betrekken zodat het kennisnetwerk circulair bouwen zelfstandig kan gaan functioneren. Ook wordt geprobeerd om het idee van de marktplaats bedrijfsmatig op te laten pakken door een Zeeuws bedrijf.

ROL VAN IMPULS ZEELAND

Impuls leidt het deelproject naar het onderzoek van een marktplaats voor tweedehands bouwmaterialen voor professionals en het betrekken van de bouw bij circulair bouwen.

GROENVOEDERDROGERIJ TIMMERMAN TE KORTGENEE

Looptijd: 2020 – 2022
Betrokken partijen: Groenvoederdrogerij Timmerman.
Omvang: ca. € 50.000,-

VERDUURZAMING EN ENERGIEBESPARING

Groenvoederdrogerij Timmerman gebruikt kolen voor het droogproces. Hierdoor zijn ze een van de grotere CO2-emittenten van Zeeland. Het bedrijf wil graag verduurzamen en zoekt naar economisch haalbare en robuuste alternatieven. Vanuit Stichting Zeeuwse Belangen is een subsidie ontvangen voor een studie naar de mogelijkheden, inclusief energiebesparingsmogelijkheden en relocatie.

RESULTATEN 2021

De studie is in juni 2021 afgerond. Een overgang naar gas in combinatie met elektrisch verhitten op termijn lijkt een goede optie te zijn. Inmiddels is Timmerman begonnen om deze overgang te realiseren.

ROL IMPULS ZEELAND

Impuls heeft geholpen de weg te vinden naar een subsidiemogelijkheid, bij het uitwerken van het plan en de keuze van een adviesbureau dat de studie heeft uitgevoerd.

WARMTENET BEDRIJVENTERREIN SMOKKELHOEK, KAPELLE

Looptijd: afhankelijk van haalbaarheid
Betrokken partijen: Coroos, Nutripet, Farmpet, TopTaste, Seasun en De Noordhoek.
Omvang: Subsidie van Provincie Zeeland: € 50.000,-

REALISATIE WARMTENET VOOR BEDRIJVEN

In 2020 is een studie gestart naar de mogelijkheden om op De Smokkelhoek en twee tuinbouwbedrijven in de omgeving een warmtenet voor de bedrijven te realiseren. In de studie wordt de warmte-/energiebehoefte van elk deelnemend bedrijf geanalyseerd en geoptimaliseerd voordat naar restwarmte wordt gekeken. Dit omdat interne optimalisaties goedkoper en eenvoudiger te realiseren zijn.

RESULTATEN 2021

De studie is afgehandeld en een eerste kostenraming is bekend. Een warmtenet tussen Toptaste en Seasun kan een positief rendement hebben maar heeft ook risico's omdat er slechts twee bedrijven betrokken zijn. Verkennende gesprekken zijn gevoerd met andere mogelijke partijen die het warmtenet en CO2 voor de tuinbouw kunnen leveren. Verdere gesprekken volgen in 2022.

ROL IMPULS ZEELAND

We begeleiden en faciliteren dit project.

BIOVOICE

Looptijd: 2020 – 2022
Betrokken partijen: REWIN, Dockwize, MidPoint, GCC, BOM en Rabobank
Omvang: € 200.000,-

VERSNELLEN TRANSITIE BIOBASED- EN CIRCULAIRE ECONOMIE

BioVoice is het programma voor biobased & circulaire innovatie. Binnen BioVoice worden grote(re) bedrijven, start-ups en scale-ups samengebracht. Het doel is om de transitie naar een biobased- en circulaire economie voor bedrijven in Zeeland te versnellen.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn in totaal 13 challenges opgehaald, voor Zeeland bij ZorgSaam, DOW en Sagro. Er is contact gelegd met 45 start-ups en scale-ups. Hier kwamen 28 matchmaking gesprekken uit voort. In totaal zijn dertien matches ontstaan, waarvan vier zijn afgerond met een innovatiecontract (voucher).

ROL IMPULS ZEELAND

Onze rol is om als projectpartner challenges op te halen bij grootbedrijven en mkb'ers, start-ups en scale-ups te scouten om mee te doen. Daarnaast brengen we vraagstukken die niet in het BoioVoice-programma passen onder in andere Impuls-programma's en projecten, zoals Symbiosis for Growth en CircoTrack.

SYMBIOSIS FOR GROWTH (S4G)

Looptijd project: 2018 - 2022
Betrokken partijen: REWIN en Midpoint.
Omvang Impuls Zeeland: € 600.000,-

Rest- en bijstromen een tweede leven geven en daarmee voor het mkb kosten besparen en milieuwinst realiseren. Dat is het hoofddoel van Symbiosis4Growth. Deze rest- en bijstromen kunnen van alles zijn; bijvoorbeeld restwarmte, afvalwater of organische reststromen, maar ook productiecapaciteit of kennis. Symbiosis4Growth brengt vraag en aanbod in West- en Midden Brabant en Zeeland bij elkaar, helpt met inhoudelijke expertise en zorgt voor financiële steun.

RESULTATEN 2021

De afgelopen jaren werkten we eerst aan het creëren van bewustzijn bij regionale mkb ondernemers. Dit gebeurde in meerdere werksessies. Door bedrijven aan elkaar te koppelen ontstonden er verschillende potentieel interessante matches. In 2021 is mede door het niet doorgaan van fysieke workshops, vanwege Corona, aandacht gegeven aan het realiseren van o.a. projecten met Farm Pack en Coroos.

ROL IMPULS ZEELAND

Onze rol binnen het S4G programma is het begeleiden en organiseren van bijeenkomsten van bedrijven waarbij er wordt geïnventariseerd, middels een workshop, welke interessante reststromen er zijn die kunnen worden uitgewisseld als grondstof onderling tussen bedrijven.

Daarnaast hebben we gewerkt met de NISP gestandaardiseerde methodiek. Dit is een wijze om opgedane kennis en ervaringen met data te blijven borgen. We hebben verschillende onderzoeken en businesscases weten te generen door de potentiële matches vanuit de database.

PROJECT

De samenwerking tussen Dalco Food en Farm Pack is mede mogelijk gemaakt door het S4G programma.

DALCO FOOD + FARM PACK

Dalco Food is een bedrijf dat zich specialiseert in de ontwikkeling en productie van maaltijdcomponenten, oorspronkelijk gericht op vlees, maar sinds kort volledig vegetarisch en veganistisch. Met ondersteuning van S4G zijn vleesvervangers ontwikkeld op basis van regionale reststromen, die hun oorsprong vinden bij Farm Pack (afgekeurde maiskolven en maispulp) in Kapelle, Zeeland. Het betreft maïspulp dat resteert van 2 - 3 miljoen kilo maïsresten.

Regio's: West-Brabant, Midden-Brabant en Zeeland
Potentiële CO2 reductie: 2.000 - 3.000 ton maïsresten per jaar
Betrokken partijen: Dalco Food en Farm Pack

ONDERZOEK HERGEBRUIK PROCESWATER COROOS

Looptijd project: 2019 - 2021
Betrokken partijen: Coroos, gemeente Kapelle, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen, agrarische ondernemers en ZLTO
Omvang: ca. € 50.000,-

Coroos heeft jaarlijks een grote hoeveelheid zoet proceswater, dat nu wordt geloosd in de Westerschelde. Voor omliggende agrarische bedrijven is dit water interessant om droge perioden mee op te vangen. Het water is geanalyseerd en geschikt om in de landbouw te gebruiken. In de eerste helft van 2021 moet uit een onderzoek van Sweco blijken op welke manier het water beschikbaar kan komen aan de landbouw.

RESULTATEN 2021

Het proceswater van Coroos is gedurende een jaar geanalyseerd, omdat Coroos steeds andere producten verwerkt. Hieruit blijkt dat het water geschikt is. Vervolgens is een onderzoek gestart over de beste manier om het water aan de agrarische bedrijven te beschikbaar te stellen.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn initiatiefnemer en projectleider. Dit project is mede mogelijk gemaakt door de koppeling met S4G.

CIRCULAR BIOBASED DELTA/ UITVOERINGSBUREAU ZEELAND

Circular Biobased Delta (voorheen Biobased Delta) is een stichting waarin bedrijven, overheden en kennisinstellingen samenwerken om de biobased economy in Zuidwest-Nederland te bevorderen. De stichting heeft daarvoor meerdere werkgroepen in het leven geroepen. Samen met de andere ROM's nemen we deel aan de werkgroep Sugar Delta (omzetten van suikers uit agro(rest) stromen naar chemicaliën).

Verder stimuleren we circulaire economie door vorm te geven aan projectontwikkeling en business development in Zeeland, samen met andere partners. Voor een goede afstemming van plannen en projecten binnen de provincie, is het Uitvoeringsbureau Circular Biobased Zeeland opgericht. Participanten zijn: North Sea Port, Provincie Zeeland, Biobased Trainingcentrum, Center of Expertise Biobased Economy van HZ University of Applied Sciences, De Rusthoeve en Delphy.

Samen met de andere ROM's zijn we partner in de stichting Platform Groene Chemie dat zich richt op het versnellen van de grondstoffentransitie in de maakchemie in Nederland

VRIJETIJDSECONOMIE

Verduurzaming en leefbaarheid zijn belangrijke speerpunten binnen het Toekomstbeeld 2030, opgesteld door Impuls Zeeland, HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, ondernemers (Toeristisch Ondernemend Zeeland) en overheden. De gezamenlijke ambitie is: 'Zorgen voor een vrijetijdssector die in balans is met de samenleving en de omgeving bloeit'.

De vrijetijdssector blijft een doorslaggevende economische impact hebben op Zeeland en draagt daarmee bij aan de verdere ontwikkeling van een economisch toekomstbestendige en leefbare delta.

VERDUURZAMING EN TOEKOMSTBESTENDIGHEID

Vanuit het cluster Vrijetijdseconomie wordt via meerdere programma's en projecten gewerkt aan het stimuleren van verduurzaming en toekomstbestendigheid van de vrijetijdssector (verblijf, horeca, watersport, dagattracties) in Zeeland. Hierin wordt gewerkt aan de transitieopgaven klimaat, energie, circulariteit, biodiversiteit en digitalisering. Naast bewustwording en inspiratie hierover, bieden wij ondernemers verschillende ondersteuningsmiddelen. Zo stimuleren we met deze middelen samenwerking tussen ondernemers en werken we aan bedrijfsvergelijkingsgroepen. De succesvolle samenhangende programma aanpak van inspiratie, ondersteuning en financiering, wordt gecontinueerd binnen het (mede door REACT-EU) gefinancierde Aanjaagprogramma.

Daarnaast wordt binnen een aantal aanvullende demonstratieprojecten met ondernemers gewerkt aan best practices op het gebied van circulariteit, energiebesparing en (her)gebruik van water.

AANJAAGPROGRAMMA INNOVATIE VRIJETIJDSSECTOR

Looptijd: 2021
Betrokken partijen: Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ), Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA), ondernemers en Provincie Zeeland.
Omvang: € 75.000,- (excl. vouchers)

INNOVEREN EN DOORONTWIKKELEN

Het aanjaagprogramma is samengesteld voor ondernemers in de vrijetijdssector voor het innoveren en doorontwikkelen van hun bedrijf. Het programma bestaat uit drie onderdelen: inspireren (collectieve bijeenkomsten), ondersteunen (vouchers en maatwerk advies) en financieren (Fonds Verblijfsrecreatie).

RESULTATEN 2021

Er is een breed inspiratieprogramma opgezet waarin veertien webinars zijn georganiseerd over diverse thema's die relevant en actueel zijn binnen de vrijetijdssector. Deze webinars hadden als thema circulariteit, vergroening, energietransitie, elektrische mobiliteit, data-analyse, watergebruik en stedelijk toerisme. De webinars zijn voor en door de ondernemers opgezet en zijn in totaal 1187 keer bekeken. Ook is een inspiratiemagazine uitgebracht met achttien inspirerende verhalen wat heeft geleid tot veel positieve en nieuwe contacten met ondernemers. Naast de webinars hebben rondetafelgesprekken plaatsgevonden waarbij een aantal ondernemers en experts in gesprek gingen over thema's als biodiversiteit of energietransitie en hoe bedrijven hiermee aan slag kunnen gaan. Ook is een fysieke bijeenkomst georganiseerd over klimaatverandering en hoe ondernemers hierop in kunnen spelen. Er zijn diverse vouchers verstrekt, in de vorm van innovatievouchers, planvormingsvouchers en advies op maat trajecten. Vanuit het Fonds Verblijfsrecreatie zijn twee leningen verstrekt.

ROL IMPULS ZEELAND

In dit project hebben we een coördinerende en verbindende rol. In samenspraak met Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ) is het inspiratieprogramma vormgegeven. We zorgen voor aansprekende voorbeelden van ondernemers en experts om als spreker invulling te geven aan de bijeenkomsten. We geven uitvoering aan de voucherprogramma's, spelen een verbindende rol en schakelen met de diverse betrokkenen. Dit doen we voor ondernemers, externe adviseurs, overheden en overige stakeholders, zoals natuurorganisaties.

INNOVATIEVOUCHERS VERBLIJFSRECREATIE

Looptijd: 2020 - 2022 (gemeente Schouwen-Duiveland), 2019 - 2020 (gemeente Veere), 2020 - 2021 (gemeente Tholen), 2018 - 2020 (gemeente Noord-Beveland).
Betrokken partijen: ondernemers in de toeristische sector (verblijfsrecreatie), gemeenten Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Tholen en Veere, HISWA-RECRON en Provincie Zeeland.
Omvang: € 305.000,- waarvan € 195.000,- (gemeente Schouwen-Duiveland), € 75.000,- (gemeente Veere), € 20.000,- (gemeente Tholen) € 15.000,- (gemeente Noord-Beveland).

ADVIES VAN EEN EXTERN EXPERT

Ondernemers in de toeristische sector (met name de verblijfsrecreatie) in de gemeenten Noord-Beveland, Tholen, Schouwen-Duiveland en Veere die willen innoveren, kunnen met een innovatievoucher externe expertise inhuren. Hiermee kan advies worden ingewonnen over nieuwe, innovatieve stappen voor hun bedrijf. Het doel is om kwaliteitsverbetering van de (verblijfs)recreatie te stimuleren en ondernemers te ondersteunen bij het zetten van deze stappen. Naast de innovatievouchers, bestaat ook de mogelijkheid om een expertteam in te schakelen. Hierbij wordt een team van specialisten gelijktijdig ingezet tijdens een expertbijeenkomst op het bedrijf. Daarbij komt een integraal advies tot stand, met als resultaat een samenhangend kwaliteitsplan.

Binnen de gemeente Schouwen-Duiveland zijn vouchers beschikbaar voor ondernemers uit meerdere subsectoren, zoals watersport, dagattracties en horeca. In de overige gemeenten (Noord-Beveland, Tholen, en Veere) waren in 2020 alleen vouchers beschikbaar voor ondernemers uit de verblijfsrecreatie.

RESULTATEN 2021

Verschillende vouchers zijn toegekend. De innovatievragen gaan o.a. over herstructurering, doorontwikkeling/toekomstbestendig maken, mogelijkheden voor verduurzaming, uitvoeren haalbaarheidsonderzoek en het verkennen van uitbreidingsmogelijkheden.

ROL IMPULS ZEELAND

We begeleiden de ondernemers en geven uitvoering aan het voucherprogramma (intake, beoordeling, monitoring). Deze voucher kan voor bedrijven vanuit de verblijfsrecreatie tevens een aanloop zijn naar een lening vanuit het Fonds Verblijfsrecreatie.

We leggen, indien relevant, de verbinding met andere relevante ontwikkelingen in de sector. We voeren de regie en fungeren als spil tussen de betrokken partijen.

PLANVORMINGSVOUCHERS TOERISTISCHE SECTOR

Looptijd: 2020 - 2023
Betrokken partijen: Ondernemers uit vrijetijdssector (dagattracties, watersport, horeca, verblijf), gemeenten en Provincie Zeeland.
Omvang: € 495.000,-

INVESTERINGSPROGRAMMA VOOR PLANVORMING

Deze voucher vormt samen met de overige activiteiten binnen het Aanjaagprogramma en overige ondersteuning vanuit de organisatie een volledig programma ter stimulering van bedrijven in de sector. Hiermee kan de komende jaren worden gewerkt aan het toekomstgericht ontwikkelen van bedrijven én het toeristisch product Zeeland.

RESULTATEN 2021

Door het grote animo voor deze vouchers in 2020, heeft provincie Zeeland extra middelen beschikbaar gesteld voor een tweede openstelling in 2021 (voor vier extra planvorming vouchers). Inmiddels zijn elf planvorming vouchers toegekend. In 2022 wordt verwacht de overige vouchers uit te geven.

ROL IMPULS ZEELAND

We begeleiden de ondernemers en geven uitvoering aan het voucherprogramma (intake, beoordeling, monitoring). Deze voucher kan voor bedrijven vanuit de verblijfsrecreatie tevens een aanloop zijn naar een lening vanuit het Fonds Verblijfsrecreatie.

We leggen, indien relevant, de verbinding met andere relevante ontwikkelingen in de sector. We voeren de regie en fungeren als spil tussen de betrokken partijen.

TOERISTISCHE MOBILITEIT

Looptijd: 2017 - 2021
Betrokken partijen: Provincie Zeeland, Kenniscentrum Kusttoerisme, voormalig routebureau VVV Zeeland en ondernemers (vanuit initiatieven).

AFSTEMMEN INITIATIEVEN OP TOERISTISCH VERVOER

We nemen deel in de Provinciale kerngroep Toeristische Mobiliteit. Binnen deze kerngroep worden, samen met de Toeristische Uitvoeringsalliantie partners HZ Kenniscentrum Kusttoerisme en Routebureau Zeeland, allerlei initiatieven op het gebied van toeristisch vervoer op elkaar afgestemd.

RESULTATEN 2021

In 2021 hebben we marktpartijen geadviseerd die pilots willen uitvoeren op het gebied van nieuwe belevingsconcepten.

ROL IMPULS ZEELAND

We verbinden en ondersteunen ondernemersinitiatieven. Daarnaast nemen we deel aan de kerngroep toeristische mobiliteit.

DETAILHANDEL & CROSS-OVERS WINKELGEBIEDEN

Looptijd: 2021
Betrokken partijen: Z4 gemeenten (Goes, Middelburg, Terneuzen, Vlissingen), Hulst en Provincie Zeeland.

TOEKOMSTBESTENDIG MAKEN WINKELGEBIEDEN

Samen met de Zeeuwse gemeenten wordt gekeken hoe winkelgebieden toekomstbestendig kunnen worden gemaakt. In de afgelopen jaren zijn bijeenkomsten georganiseerd om kennisoverdracht te stimuleren, is een prestatieonderzoek detailhandel uitgevoerd en is gewerkt aan verdere afstemming en samenwerking tussen de gemeenten. We participeren in dit initiatief om gezamenlijk te zoeken naar een (her)nieuwde rol van winkelgebieden, ook in relatie tot toeristische (dag)bezoekers en de totale beleving.

RESULTATEN 2021

In het kader van samenwerken en ervaringen uitwisselen heeft regulier overleg plaatsgevonden tussen de Z4, gemeente Hulst, Provincie Zeeland en Impuls Zeeland. Daarnaast is er gekeken naar mogelijke koppelingen met kansen stedelijk toerisme, uitgevoerd door HZ Kenniscentrum Kusttoerisme als onderdeel van het TUA programma 2020/2021.

ROL IMPULS ZEELAND

Meedenkende en verbindende rol tussen ondernemers, gemeenten en provincie.

FACET

Looptijd: 2019 - 2023
Betrokken partijen: HZ University of Applied Sciences, Westtour, Camping en Villapark De Paardekreek, University of Greenwich, Blue Cluster, Norfolk County Council en Adème.
Omvang: € 3,8 miljoen

STIMULEREN CIRCULAIR ONDERNEMEN TOERISTISCHE ONDERNEMERS

Toerisme speelt een belangrijke rol in de regionale economie van de 2 zeeën regio. Naast inkomsten brengt toerisme ook massa gebruik van bronnen met zich mee wat druk legt op beperkte grondstoffen en zorgt voor meer afval en afvalverwerking. Hoewel de vraag naar duurzaam toerisme toeneemt en sommige ondernemers op zoek gaan naar circulaire oplossingen, zien we vooral een lineaire benadering bij ondernemers. Dit komt deels doordat de kennis ontbreekt hoe zij naar een circulair bedrijfsmodel kunnen overgaan. Doel van het Interreg 2 zeeën project FACET is om mkb'ers in de toerisme- en vrijetijdssector te stimuleren van een lineaire naar een circulaire bedrijfsvoering te gaan. Op het gebied van de thema's afval, energie, duurzame verpakking, circulaire accommodatie, water en gezamenlijke inkoop worden pilotprojecten uitgevoerd. Binnen Zeeland zijn twintig vouchers beschikbaar om ondernemers te begeleiden.

RESULTATEN 2021

Er zijn zeventien vouchers toegekend aan diverse ondernemers binnen de vrijetijdssector. Dit varieert van dagattractie, (mini)campings, hotels tot restaurants. Ook de spreiding binnen Zeeland is divers. Concrete pilotprojecten zijn door de toekenning van de vouchers gerealiseerd: circulaire afvalstromen, circulaire (tekeningen voor) gebouwen, ketenvorming en communicatie voor en inspiratie naar gasten. Een groep nieuwe ondernemers heeft een bezoek gebracht aan een aantal pilotprojecten ter inspiratie.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn penvoerder van dit project en daarmee verantwoordelijk voor het algehele projectmanagement. Daarnaast begeleiden we de voucher/pilot projecten van ondernemers in Zeeland, begeleiden we vier concrete projecten en verzorgen we alle communicatie uitingen en diverse events.

Z-GRID (ZEELAND GROENE RECREATIE INNOVATIE DRIVERS)

Looptijd: 2021 – 2023
Betrokken partijen: HZ University of Applied Sciences en toeristische ondernemers.
Omvang: € 1.060.750,-

OPLOSSINGEN DOOR COMBINEREN TOERISME EN GEZONDHEID

Twee recreatiebedrijven voeren pilots uit op het gebied van energiebesparende maatregelen binnen hun bedrijf. Het gaat hierbij om innovatieve, technische toepassingen/technieken die begeleid en gemonitord worden door de kennisinstellingen. De resultaten van de pilots worden gedeeld binnen de vrijetijdssector om zo ook andere ondernemers te inspireren en te stimuleren te starten met verduurzaming van hun bedrijf.

RESULTATEN 2021

Het project is in 2021 toegekend. Daarnaast zijn de pilots gestart met twee bedrijven.

ROL IMPULS ZEELAND

Voor dit project zijn wij penvoerder. Daarnaast hebben we het projectplan opgesteld, gecoördineerd en ingediend. De algemene projectcoördinatie wordt door ons uitgevoerd.

TOERISTISCH ONDERNEMEND ZEELAND (TOZ)

Looptijd: 2021
Betrokken partijen: HISWA RECRON, Koninklijke Horeca Nederland, VeKaBo en Stichting Dagattracties Zeeland.
Omvang: € 232.900,-

EÉN STANDPUNT NAMENS DE VRIJETIJDSSECTOR

Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ) is hét aanspreekpunt van ondernemers in de toeristische sector voor Provincie Zeeland en andere overheden. Namens de betrokken partijen formuleert TOZ gezamenlijke strategieën en standpunten op onderwerpen.
TOZ heeft een centrale rol namens het toeristisch bedrijfsleven bij de totstandkoming van beleid, bijvoorbeeld op het gebied van de Omgevingsvisie, Veerse Meer visie, de energietransitie/RES, promotie en arbeidsmarkt.

RESULTATEN 2021

TOZ heeft invulling gegeven aan de Strategische Meerjarenagenda. TOZ was vaste gesprekspartner zowel ambtelijk als bestuurlijk bij de trajecten rondom de Omgevingsvisie en betrokken bij andere gebiedsvisies en heeft vanuit TOZ reactie op deze visies gegeven. Voor de RES is gewerkt aan een plan van aanpak voor de verduurzaming van de toeristische sector. Daarnaast is gewerkt aan een meerjarig programma voor TOZ.

Op basis van een symposium over 'goed werkgeverschap' is door de deelnemers aan het Hospitality Pact (Scalda, HZ, Impuls Zeeland en TOZ) gewerkt aan een platform/toolbox/kennisbank waardoor ondernemers handvatten krijgen om te werken aan dat goede werkgeverschap. Ook zijn verschillende groepen studenten van HZ en Avans Breda begeleid in het uitvoeren van opdrachten voor verduurzaming van de sector.

ROL IMPULS ZEELAND

We voeren het secretariaat voor TOZ, zijn adviseur van TOZ en leveren de TOZ programmamanager.

TOERISTISCHE UITVOERINGSALLIANTIE (TUA)

Looptijd: 2021
Betrokken partijen: Kenniscentrum Kusttoerisme en Zeeuwse overheden.
Omvang: € 211.050,- (incl aanjaagprogramma van € 75.000,-).

STRATEGISCH UITVOERINGSPROGRAMMA

Samen met het Kenniscentrum Kusttoerisme werken we samen in de vorm van een netwerkorganisatie: de Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA). De betrokken organisaties werken binnen een meerjarig strategisch uitvoeringsprogramma gezamenlijk aan projecten. Alle organisaties brengen expertise en netwerk in om een bijdrage te leveren aan gezamenlijke doelen en acties. Deze zijn gericht op de toename van toeristische bestedingen en overnachtingen en op het verhogen van de toegevoegde waarde van de toeristische sector. De TUA werkt nauw samen met Provincie Zeeland, de Zeeuwse gemeenten en TOZ.

RESULTATEN 2021

Binnen het aanjaagprogramma voor toeristische ondernemers wordt de sector geïnspireerd en ondersteund op diverse thema's. Daarnaast is verduurzaming bij toeristische bedrijven gestimuleerd door het ontwikkelen van een klimaatscan voor de sector. Er is samen met overheden en ondernemers uit de waterrecreatiesector een actieplan opgesteld.
Samen met overheden en toeristische ondernemers is gewerkt aan een toekomstbeeld voor Zeeland in 2030.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn netwerkpartner binnen de TUA en verantwoordelijk voor het stimuleren van ondernemersinitiatieven binnen het uitvoeringsprogramma.

PILOTS ENERGIETRANSITIE/DUURZAAM WATERGEBRUIK VERBLIJFSRECREATIE ZEELAND

Looptijd: 2021 – 2023
Betrokken partijen: Camping en Villapark De Paardekreek, Camping Weltevreden, Olmenveld Vakanties, Strandcamping Groede en HZ University of Applied Sciences.
Omvang: € 563.027,-

CIRCULAIR (HER)GEBRUIK VAN WATER

Het toenemend aantal gasten in Zeeland leidt tot druk op de watervoorziening en het gebruik ervan. Vanuit ondernemers in de sector is er behoefte aan oplossingen voor circulair (her)gebruik van water. Binnen het project worde een viertal pilots uitgevoerd, gericht op het duurzaam (her)gebruik van water binnen de recreatiesector in Zeeland. Tevens wordt gekeken naar de gastbeleving en een duurzaam verdienmodel.

RESULTATEN 2021

In 2021 is het project goedgekeurd en heeft de kick-off plaatsgevonden waarin afspraken zijn gemaakt over monitoring, financiën, communicatie en disseminatie. Tevens is een eerste enquête uitgevoerd onder de gasten van de vier ondernemers om een 0-meting te hebben van de gastbeleving. Ook zijn de ondernemers actief aan de slag gegaan met hun stappenplan richting implementatie.

ROL IMPULS ZEELAND

Het vormen van het consortium, ontwikkeling van het projectplan en de indiening bij de Zeeland in Stroomversnelling subsidieregeling (januari 2021) namens het Kennis- & Innovatienetwerk TUA-TOZ.

Wij zijn penvoerder van het project en voeren daarmee het algemeen projectmanagement. Als onderdeel hiervan hebben we een opzet gemaakt voor actieve monitoring van de voortgang (inclusief financiën) en een communicatieplan opgesteld. Ook hebben we actief gezocht naar een expert en uitvoerende partijen die kunnen helpen bij vraagstukken.

TOERISTISCH ECOSYSTEEM

Binnen het toeristisch ecosysteem in Zeeland hebben flinke verschuivingen plaats gevonden, enerzijds door het wegvallen van VVV Zeeland en door de voorbereiding van een nieuwe Zeeuwse Marketing Organisatie en anderzijds door het herpositioneren van de samenwerking tussen de Zeeuwse overheden. De verdere samenwerking met deze partijen én tussen Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA), Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ) en Provincie Zeeland vormt één van de grote ontwikkelingen voor de komende jaren zodat een sterke samenwerkingsstructuur ontstaat met een gezamenlijke meerjarige programmering en financiering voor toeristische projecten.

Deze organisatorische opgave hangt nauw samen met de strategische herijking van de bestemming Zeeland: hoe wil de bestemming Zeeland inspelen op de eerder voorspelde (grote) groei van het aantal toeristen? En hoe kan het toerisme (meer) in balans met de omgeving worden doorontwikkeld?

RESULTATEN 2021

Door de coronacrisis is de samenwerking in de sector tussen ondernemers, brancheorganisaties en overheden intensiever geworden, vanwege vele overleggen en regionale afstemming over maatregelen en de effecten ervan op de sector.

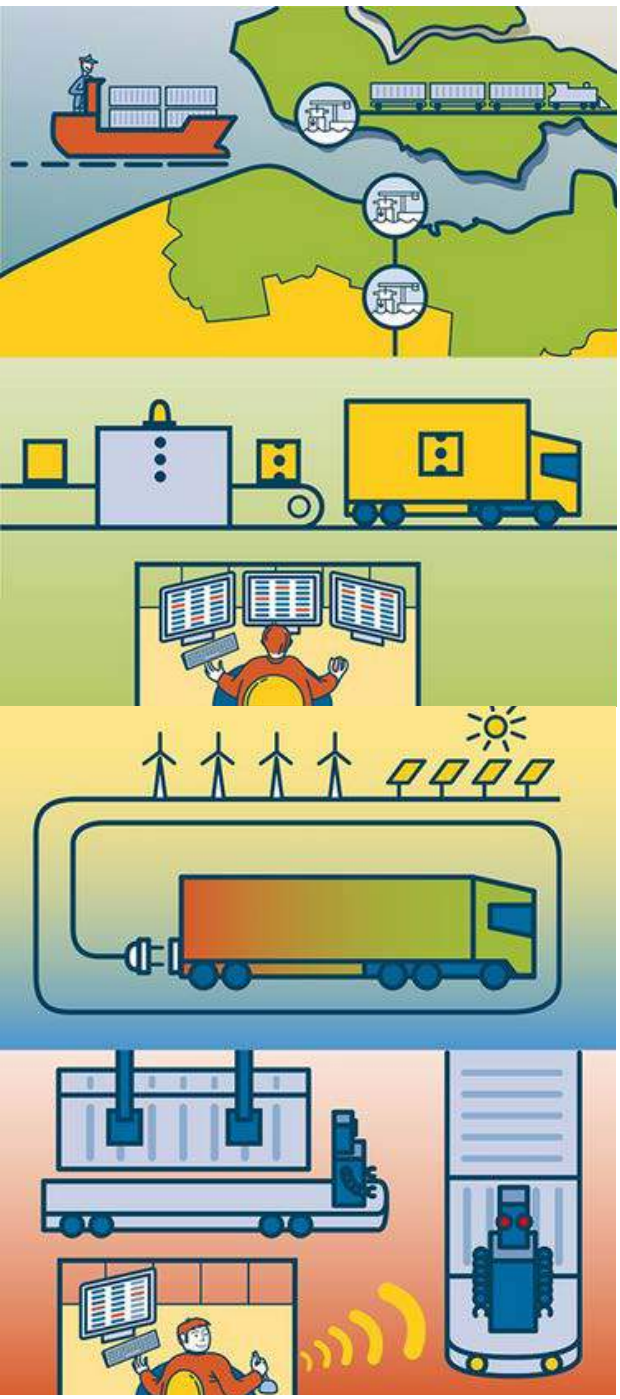
In TUA-TOZ verband zijn bijeenkomsten georganiseerd om met alle stakeholders in gesprek te gaan om zo te komen tot een toekomstbeeld voor Zeeland 2030, inclusief een actieagenda en de versterking van het is gewerkt aan een meerjarig uitvoeringsprogramma TUA-TOZ.

LOGISTIEK, MAINTENANCE EN ENERGIE

Binnen dit cluster vallen Logistiek, Maintenance en Energie; drie belangrijke pijlers voor de Zeeuwse economie. Sectoren die niet op zichzelf staan, maar onderling met elkaar samenhangen én elkaar versterken.

LOGISTIEK, VAN GROOT BELANG VOOR ZEELAND

De logistieke sector is nauw verbonden met de Zeeuwse havens en is één van de grootste werkgevers in de regio. Vanwege dit brede belang van de logistieke sector, worden de verschillende activiteiten in vrijwel alle gevallen uitgevoerd in samenwerking met het logistiek samenwerkingsverband Zeeland Connect.

Logistieke bedrijven worden steeds afhankelijker van technologie en software en moeten hierin onderling en met hun klanten meer samen gaan werken. Uitwisseling en analyse van (big) data is hierin essentieel, om zo beter in staat te zijn in te spelen op de markt. Papierloos werken is in opkomst en hierin gaan ook mobiele applicaties een rol spelen. B2B verwacht een B2C ervaring: klanten willen zonder kosten zoveel mogelijk inzicht verkrijgen via een applicatie of website. Processen worden verder geautomatiseerd. Medewerkers krijgen een steeds meer controlerende rol in plaats van een uitvoerende rol. Logistieke dienstverleners moeten meegaan in de digitalisering om te voldoen aan de klanteisen en zo ook concurrerend te blijven. Mede hierdoor wordt ook de link gelegd met Digitaal Doen Zeeland.

De aan maintenance gerelateerde activiteiten worden vooral ingevuld via een bijdrage aan het Kennis- en Innovatiecentrum Maintenance Procesindustrie (Kic/MPi). We zijn lid van dit Kennis en Innovatiecentrum. Daarnaast zijn we partner van de Smart Industry Hub Zuid, waarin onder andere wordt gewerkt aan het project EDIH (European Digital Innovation Hubs).

ZEELAND CONNECT

Looptijd: doorlopend
Betrokken partijen: HZ University of Applied Sciences, North Sea Port, Provincie Zeeland, Kloosterboer, Verbrugge, Wielemaker, Automotions, Topsector Logistiek en diverse andere bedrijven en kennisinstellingen
Subsidieverstrekkers: koepel publiek-privaat, gefinancierd door strategische partners
Omvang: € 150.000,-

LOGISTIEK SAMENWERKINGSVERBAND

Het logistiek samenwerkingsverband Zeeland Connect versterkt de logistieke sector in Zeeland door het delen van kennis, door (het werken aan) bewustwording van een snel veranderende logistiek en door het aanjagen en uitvoeren van projecten.

RESULTATEN 2021

Het toekomstbestendig vormgeven van het netwerk is gerealiseerd door verschillende events, de verdere uitbouw van het relatiebestand, het vergroten van de publiciteit voor het initiatief en de uitrol van de jaarplannen innovatielijnen. Het Jaarcongres met CEO diner zorgde voor een ontmoetingsplek voor ondernemers en stakeholders en kennisoverdracht.

In 2021 verscheen een geüpdatete versie 'Logistieke Visie'. Er werden verschillende events georganiseerd, het relatiebestand werd uitgebouwd en de jaarplannen van de innovatielijnen werden uitgerold. Ook werden vier innovatietafels gehouden (één per innovatielijn). De nieuwe website werd gelanceerd en het bereik via de eigen social media kanalen werd vergroot. Daarnaast werd de nieuwsbrief regelmatig verstuurd.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn initiator en penvoerder. Ook wordt het programmamanagement gefaciliteerd en worden projectmanagers ingezet op thema's van Zeeland Connect.

SYNCHROMODAAL 2021

Looptijd: doorlopend (TSL2.0 loopt van 2021 - 2023).
Betrokken partijen: HZ University of Applied Sciences, Stichting Connekt, North Sea Port, TLN, Kloosterboer Vlissingen, Verbrugge Terminals, Access World Terminals, Katoen Natie, Vlaeynatie/ 3MCT, Danser Group, Honkoop Barging, + overige verladers, transporteurs en logistieke dienstverleners.
Omvang: € 40.000,- (per jaar)

VERSTERKEN EN UITBREIDEN VERLADERSNETWERK

Het netwerk van samenwerkende verladers in Zeeland wordt binnen dit project verder versterkt en uitgebreid. Daarnaast wordt een database met de belangrijkste in- en uitgaande ladingstromen van verschillende bedrijven opgebouwd om lading te kunnen bundelen, worden innovatieve logistieke concepten uitgewerkt en nieuwe business opportunities gecreëerd.

RESULTATEN 2021

Voor 2021-2023 is een nieuwe overeenkomst met de Topsector afgesloten voor € 40.000 per jaar. De AgriFood+ Express is opgestart: een project dat Vlissingen, Rotterdam en Lelystad met elkaar verbindt. Met de Agrifood+ Express streven we naar het verplaatsen van 50.000 TEU per jaar van weg naar water. Dit zorgt voor een besparing van ruim 3.000 ton CO2 en 5,6 miljoen wegkilometers. Er is breed ingezet op de communicatie (diverse artikelen, promotievideo) van het project. Daarnaast is het studentenonderzoek rond ladingstromen in North Sea Port afgerond en is door andere studenten een onderzoek uitgevoerd naar origin en final destination van de containers.

De Verladerskring Kanaalzone is wederom doorgezet en er zijn bijeenkomsten geweest met thema's Brexit, autonoom transport en centrale truck parking. Ook heeft een aantal nieuwe leden zich aangesloten: o.a. Secil Cement en Katoen Natie.

ROL IMPULS ZEELAND

We leveren de programmamanager voor het landelijke programma van L&G Off-Road en de innovatielijnmanager binnen Zeeland Connect voor Logistieke Stromen & Verbindingen. Daarmee zijn we actief betrokken bij vormgeving van het programma. Ook worden studenten begeleid en bijeenkomsten georganiseerd en gefaciliteerd.

DARE2SHARE

Looptijd: 2019 t/m 2022
Betrokken partijen: Zeeland Connect, HZ University of Applied Sciences, Scalda, Fontys Hogescholen, ELC Limburg, Stichting Connekt en KennisDC Logistiek.
Omvang: € 2,01 miljoen

DELEN VAN KENNIS TUSSEN ONDERWIJS EN BEDRIJFSLEVEN

Het project Dare2Share heeft als doel het beter ontsluiten van hbo-kennis en capaciteit (Human Capital) voor het midden- en kleinbedrijf. Op deze manier moet het project bijdragen aan oplossingen voor vraagstukken binnen de mkb-sector logistiek. Stagiaires gaan aan de slag met logistieke vraagstukken. In een pool komen studenten en bedrijven samen om onderling uit te wisselen en samen te werken, waardoor meerdere bedrijven profijt hebben van de uitkomsten. Daarnaast wordt er door verschillende onderwijsinstellingen gezocht naar partnerleveranciers die kunnen helpen met een aantal innovatievraagstukken.

RESULTATEN 2021

In 2021 hebben twee talent innovation pools (TIP) plaatsgevonden die hebben geleid tot een samenwerking tussen verschillende partijen rondom specifieke thema's zoals procesoptimalisatie. In een belronde zijn 100 bedrijven benaderd, wat heeft gezorgd voor zo'n 35 vervolgafspraken en de inzet van studenten Technische Bedrijfskunde.

De aanvraag voor verlenging is toegekend waardoor het project nu doorloopt tot eind 2022 in plaats van maart 2022.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn projectpartner en voeren het projectmanagement voor de regio Zeeland. We spelen een cruciale rol in het verbinden van de bedrijven met de betrokken onderwijsinstellingen en studenten en in het verspreiden van de opgedane kennis binnen het bestaande netwerk.

AUTONOOM TRANSPORT LIVING LAB ZEELAND

Looptijd: november 2019 - 2023
Betrokken partijen: VDL Steelweld BV, Terberg Benschop BV, Kloosterboer Vlissingen VOF, Verbrugge Terminals International, MSP Onions BV, Van Keulen Transport BV, Mepavex Logistcs BV, OCT BV, HZ University of Applied Sciences, Zeeland Connect, North Sea Port, SPS, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen, Rijkswaterstaat en REWIN Brabant.
Omvang: € 2,87 miljoen

INNOVEREN EN EXPERIMENTEREN MET AUTONOME VOERTUIGEN

Het project Living Lab Autonoom Transport Zeeland ontwikkelt een open innovatiesysteem waarin logistieke bedrijven, technologieaanbieders voor autonome voertuigen, wegbeheerders en kennisinstellingen gezamenlijk innoveren en experimenteren met autonome voertuigen met mixed traffic in real-life logistieke operaties en op de openbare weg. Dat is innovatief en niet eerder in Nederland uitgevoerd.

RESULTATEN 2021

In 2021 is de definitieve keuze gemaakt voor de leverancier van de technologie van het voertuig: easy mile uit Frankrijk. Via partner Terberg heeft SPS zich aangesloten binnen het project. SPS levert terminal operating software. Het voertuig dat in 2022 in Zeeland moet gaan rijden is geproduceerd en getest in Nederland (algemene operatie)
en Frankrijk (autonomie). Begin 2022 gaat dit voertuig
in Nederland zijn eerste ronde maken.

ROL IMPULS ZEELAND

Naast onze rol als penvoerder, voeren we het projectmanagement uit voor dit project.

ZERO EMISSION TRANSPORT

Looptijd: 2020 - 2024
Betrokken partijen: Scalda, Enduris, Transport en Logistiek Nederland (TLN), Saman Groep, Transport- en Containerbedrijf Wielemaker, Automotions Group, gemeente Goes, Zeeuwse Reinigingsdienst, HZ University of Applied Sciences, Zeeland Connect, Delmeco Group BV, Holding De Vier Ambachten BV(H4A), gemeente Schouwen-Duiveland, gemeente Terneuzen, Afslag Rilland BV, Aers Olie BV, Vollenhoven Olie BV en Sagro BV.
Omvang: € 2,64 miljoen

ONTWIKKELEN VAN ZERO EMISSIE COMMUNITY

Het doel van het project 'Zero Emissie Transport' is het ontwikkelen van een 'Innovation Community Zero Emissie Transport' binnen het platform Zeeland Connect waarbinnen overheid, bedrijfsleven en HZ University of Applied Sciences gezamenlijk innoveren op het gebied van Zero Emissie Transport. Ook voor ondernemers in Zeeland komt de klimaatopgave snel dichterbij: de sector mobiliteit in Zeeland moet in 2030 al een reductie van 49% CO2 uitstoot hebben gerealiseerd. Met een vervangingstermijn van zeven jaar, moeten bedrijven in 2023 stap voor stap een deel van hun vloot vervangen. Dit is een complexe opgave omdat technologie, overheidsbeleid en markt voor zero-emissie oplossingen continu in beweging zijn. Daarnaast is ook procesinnovatie in logistieke processen nodig, omdat zero-emissie voertuigen niet één-op-één passen in de huidige logistieke operaties van bedrijven.

RESULTATEN 2021

Het Total Cost of Ownership (TCO) model is door HZ opgeleverd en wordt continu bijgewerkt en aangescherpt. Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd naar de rol van alternatieve brandstoffen in de transitieperiode en of een Clean Energy Hub (tankstation van de toekomst) hierin past en op welke locaties in Zeeland (huidige of nieuwe locaties) stations logisch gesitueerd kunnen worden. Verder zijn diverse partners bezig geweest met onderzoek naar waterstof in mobiliteit in de breedste zin: ontwikkeling van H2 tankstations, onderzoek naar haalbaarheid/ business cases en oriënteren op voertuigen.

Partner Scalda bezit een test BMW i3 waarin storingen kunnen worden gefingeerd. Datzelfde is mogelijk met een 'les laadpaal'. Hier is een digitaal lesprogramma voor ontwikkeld dat wordt ingezet.

ROL IMPULS ZEELAND

Naast onze rol als penvoerder, voeren we het projectmanagement uit voor dit project.

HYBRIDE SCHEPEN (ISHY)

Looptijd: februari 2019 t/m juni 2022
Betrokken partijen: Solent University, WaterstofNet, Rondvaartbedrijf Zilvermeeuw BV, Technische Universiteit Delft, Université Polytechnique Hauts-de-France, GEO Aqua, Yerseke Engine Service (YES), Hybrid Maritime Ltd, Zepp.Solutions BV, Lloyd's Register EMEA, Katholieke Hogeschool Vives Zuid, Vera Cruz Shipping bvba en Parkwind.
Omvang: € 15,98 miljoen voor alle partners.

IMPLEMENTATIE VAN HYBRIDE- EN WATERSTOFTECHNIEK IN HAVENS EN SCHEPEN

Implementatie van hybride- en waterstoftechniek in havens en schepen. De maritieme logistiek is genoodzaakt in hoog tempo te verduurzamen. Dit wordt bemoeilijkt door onder andere de beperkte kennis van toepasbasbare alternatieve technieken en de langere economische levensduur van schepen (gemiddeld 30 tot 40 jaar). Het voornaamste doel van het project ISHY is het ontwikkelen, testen en valideren van businesscases voor de implementatie van hybride- en waterstoftechniek in havens en schepen.

RESULTATEN 2021

Het conceptdesign van de ombouw van het binnenvaartschip Vera Cruz naar een hybride waterstof schip is afgerond. Bij de detail engineering en het opstellen van de begroting, kwam er voor YES al snel een budgettaire uitdaging naar boven. Cryogene waterstof leek technisch de beste oplossing, maar is zeer kostbaar. Hierdoor is partner Vera Cruz uit het project gestapt. Het vinden van een nieuwe partner was niet haalbaar. YES zag zonder schip geen meerwaarde en is ook uit het project gestapt.

Onze rol als partner blijft voorlopig doorgaan zodat we de ontwikkelingen kunnen volgen. Omdat dit geen Zeeuws project meer is, is onze rol kleiner geworden.

ROL IMPULS ZEELAND

We hebben een rol gespeeld in het vinden van funding en hebben daarnaast partners in dit project begeleid.

ZEELAND WATERSTOFLAND

Looptijd project: 2021 – 2023
Betrokken partijen: Yerseke Engine Services (YES),
De Pooter Olie en VoltH2.
Omvang: € 1.097.570,-

TRANSITIE NAAR GROENE WATERSTOF

Zeeland Waterstofland gaat over de ontwikkeling van een universeel waterstof transport- en wissel-/opslagsysteem. Dit ten behoeve van de veilige distributie van gecomprimeerde waterstof (CH2). De doelstelling is om de transitie naar groene waterstof binnen de Zeeuwse industrie te versnellen door (wissel-)bevoorrading van kleine industrie, H2-tanksstations en binnenvaart mogelijk te maken. Hierbij is het de ambitie om veilig transport van waterstof over zowel water, per spoor en middels zwaar transport mogelijk te maken.

RESULTATEN 2021

Door ontwikkelingen en vertragingen in het ISHY project zijn twee leadpartners (ook indirect bij ISHY project betrokken) uit het project gestapt. Hierdoor hebben wij tijdelijk leadpartner-taken op ons genomen en is er in overleg met diverse partijen gestart aan het uitwerken van een nieuwe invulling van het project.

VoltH2 heeft in samenwerking met RoyalHaskoning een marktanalyse voor waterstofproductie opgeleverd.

ROL IMPULS ZEELAND

Wij zijn projectpartner in Zeeland Waterstofland.

DARE2CONNECT

Looptijd project: 2021 – 2023
Betrokken partijen: HelloContainer, HZ University of Applied Sciences, UC Group (I-share) en Dacomex.
Omvang: € 433.203,-

DATA ANALYTICS EN SLIMME ALGORITMES

Een kansrijke maar ingrijpende ontwikkeling voor de bestaande logistieke ketenpartijen, is de opkomst van digitale logistieke platformen. De ontwikkeling van data analytics en slimme algoritmes op basis van machine learning, maakt geautomatiseerde “decision support” systemen op deze digitale platformen beschikbaar voor de markt. Met het digitale platform kunnen voor- en natransport in Zeeland van en naar de zeehavens van containers efficiënter en schoner worden uitgevoerd. Exporteurs kunnen zelf boeken zonder tussenkomst van expediteur, verladers krijgen inzicht in CO2-uitstoot die elke optie genereert en kunnen daarop hun keuze baseren. Logistieke partners kunnen digitaal data uitwisselen en er zijn mogelijkheden voor de uitwisseling van lege containers tussen importeurs en exporteurs.

RESULTATEN 2021

De partners zijn aangesloten, het project is toegekend en de kick-off heeft plaatsgevonden. Er is een start gemaakt met het communicatieplan en de afbakening van de scope is afgerond. Verder is synergie gezocht met een ander project om de standaard van datawisseling en een manier om gezamenlijk de terminals te benaderen te onderzoeken.

ROL IMPULS ZEELAND

Als matchmaker hebben we geholpen met netwerkverbindingen, waaronder de link met kennispartner UC Group (I-share) die daardoor deelnemer werd van het project.

5G BLUEPRINT

Looptijd: 2021 - sept 2023
Betrokken partijen: Het 5G-Blueprint-project wordt geleid door het Nederlandse Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en technisch gecoördineerd door het Belgische onderzoeksinstituut Interuniversitair Micro-Electronica Centrum (imec) en 28 publieke en private partners uit Nederland, België, Zwitserland en Tsjechië. Het project maakt deel uit van het 5G Infrastructure Public Private Partnership (5G PPP) Initiative derde fase. Dit is een gezamenlijk initiatief van de Europese Commissie en Europese ICT industrie (ICT-fabrikanten, telecomoperatoren, dienstverleners, MKB en onderzoeksinstellingen), in nauwe samenwerking met de 5G PPP-gemeenschap van onderzoekers, industrie en MKB die zich richten op 5G Core Technologies-innovatie en 5G voor geconnecteerde en geautomatiseerde mobiliteit ten behoeve van de Europese samenleving en gemeenschappen.
Omvang: € 14 miljoen (Horizon 2020 grensoverschrijdend project).

DIGITALE TECHNIEKEN

Binnen het project worden digitale technieken en telecommunicatiemogelijkheden onderzocht en wordt gekeken naar onderwerpen als veiligheid, kosten en baten, verantwoordelijkheidsverdeling, samenwerking en standaardisatie. De inzichten en lessen van dit driejarige project worden waar mogelijk direct in deze regio toegepast. Deze lessen zijn ook belangrijk als nieuwe standaard en werkwijze – als Blueprint – voor andere gebieden en sectoren.
5G-Blueprint richt zich op een viertal use-cases: (1) geautomatiseerde besturing binnenvaart (2) geautomatiseerde driver-in-loop docking-functionaliteit, (3) platooning op basis van Cooperative Adaptive Cruise Control (CACC) en (4) remote take-over van de operatie. Binnen deze context worden de resultaten van technische demonstraties en validatie van het project gebruikt als input voor diepgaande analyse en definitie van governance en bedrijfsmodellen.

RESULTATEN 2021

In 2021 zijn testen, zoals een test met camerasystemen, uitgevoerd bij MSP Onions en is een verbindingsnetwerkplan opgezet voor Vlissingen-Oost. Daarnaast is de route voor een openbarewegtest vastgesteld en zijn requirements voor het VRI bepaald (verkeersregelsystemen in stoplichten en spoorovergangen).

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn site lead facilitator en coördinator van de diverse lokale betrokken partijen in Vlissingen Oost.

AGRIFOOD

De agrifoodsector is van groot belang voor de Zeeuwse economie. De bedrijven vertegenwoordigen naar schatting 1,7 miljard euro aan productiewaarde, 800 miljoen euro toegevoegde waarde en circa 15% van de werkgelegenheid in Zeeland. Zeeland is daarnaast de grootste akkerbouwprovincie van Nederland, 75% van het grondgebruik wordt ingezet voor voedselproductie.

Thema's

Belangrijke thema's voor de agrifood- en aquacultuursector in Zeeland betreffen de eiwittransitie (van plant naar dier én van land naar zee), benutting van rest- en afvalstromen, robotica en digitalisering (incl. smart farming), duurzame verpakkingen, regioproducten en korte ketens, voeding & gezondheid en voldoende beschikbaarheid van zoet water voor de akkerbouw. Het nieuwe Kenniscentrum Delta Climate Centre moet naast NIOZ en Wageningen Marine Research (Imares), HZ University of Applied Sciences en De Rusthoeve het kenniscomponent versterken.

We zijn strategisch partner van FoodDelta Zeeland en werken samen met hen op het gebied van business development en netwerkvorming. Daarnaast zijn we actief betrokken bij de Taskforce Schelpdiersector.

DE ZEEUWSE QUINOAKETEN

Looptijd project: 2021 – 2023
Betrokken partijen: Meatless, Green Food50, Van de Bilt, Labeij Food Products, FoodDelta Zeeland en HZ University of Applied Sciences.
Omvang: € 500.000,-

EIWITTRANSITIE

De zogenaamde 'eiwittransitie' staat hoog op de agenda van de Zeeuwse foodsector. Dit brengt nieuwe kansen met zich mee, waaronder de ontwikkeling van een keten voor het relatief nieuwe gewas quinoa als vleesvervanger. Diverse Zeeuwse bedrijven hebben in 2021 een korte quinoa-keten opgezet met ondersteuning van FoodDelta Zeeland en Impuls Zeeland. Betrokken bedrijven zijn Green Food50 bv (quinoa-teelt en -ingrediënten), Van de Bilt Zaden & Vlas bv (schoning en verpakking van fijne zaden), Meatless bv (productie van texturaten als halffabrikaat) en It's Greenish (vervaardiging van consumentenproducten). Penvoerder is FoodDelta Zeeland. Daarnaast is HZ University of Applied Sciences (lectoraat Supply Chain Innovation) aangesloten in het project voor economisch onderzoek naar korte agroketens. Het doel van het project is het ontwikkelen, testen en valideren van quinoa teeltconcepten, verwerkingsconcepten, texturaten en prototypen voor vegetarische consumentproducten.

RESULTATEN 2021

In 2021 is in samenwerking met FoodDelta Zeeland en bedrijven een demonstratieproject ontwikkeld. Het project moet aantonen hoe integrale samenwerking en afstemming in de voedselproducerende keten van quinoa-producten tot kennisontwikkeling leidt die omgezet kan worden in economische waarde voor alle schakels in de keten en voor Zeeland. Het project is gehonoreerd binnen de regeling Zeeland in Stroomversnelling.

ROL IMPULS ZEELAND

We hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van het gezamenlijke projectplan en de bijbehorende begrotingsopzet. Daarnaast is er geholpen in de subsidiebegeleiding voor het demonstratieproject in de regeling Zeeland in Stroomversnelling.

TASKFORCE SCHELPDIERSECTOR

Looptijd project: 2020 – nader te bepalen
Betrokken partijen: Vereniging Schelpdierhandel, PO Mossel, mosselbedrijven, LNV, Provincie Zeeland, Zeeuwse Milieufederatie en RVO.
Omvang: € 4-5 miljoen

Impuls Zeeland heeft in samenwerking met de sector in 2020 het initiatief genomen tot oprichting van de Taskforce Schelpdiersector. Belangrijkste doel van de taskforce is om de positie van mariene eiwitten stevig te positioneren als duurzaam en gezond alternatief naast plantaardige (en dierlijke) eiwitten. Deze aanpak bestaat enerzijds uit het vergroten van de marktvraag van mariene eiwitten en anderzijds in het realiseren van nieuwe productie nearshore (in de Voordelta en in windparken op de Noordzee). De taskforce bestaat uit de schelpdiersector zelf, Provincie Zeeland, ministerie LNV, RVO, ZMf en Impuls Zeeland. Een roadmap is opgezet om in de komende jaren via teeltpilots naar grootschalige demo's te gaan en om product- en marktontwikkeling van mariene eiwitten een boost te geven.

RESULTATEN 2021

Samen met de sector hebben we de Taskforce Schelpdiersector opgericht. In 2021 kwam deze taskforce tweemaandelijks bijeen om lopende initiatieven af te stemmen, sector- en beleidsontwikkelingen te bespreken en om knelpunten en uitdagingen in de roadmap aan te pakken. In 2021 is samen met de sector de werkgroep Pilots Voordelta opgericht om de totstandkoming van diverse teeltpilots tussen initiatiefnemers, overheden en milieubeweging door te spreken. De voorgenomen teeltpilots zijn van de koepelorganisatie PO Mossel en de bedrijven Vette, Krijn-Verwijs, Roem van Yerseke (gecombineerde mosselwierenpilot), Steketee, Deltamossel en OOS. Bespreekpunten zijn onder andere de locatiekeuzes in Voordelta en Noordzee, vergunningverlening (o.a. RWS), teeltsystemen, natuurontwikkeling, financiering, afstemming medegebruikers en gezamenlijke monitoring. LNV, Provincie Zeeland en ZMf zijn nauw betrokken.

ROL IMPULS ZEELAND

We zijn mede-initiator van de taskforce schelpdiersector, hebben bijgedragen aan de programma-ontwikkeling en treden op als facilitator van de taskforce overleggen en de werkgroep pilots. We bieden daarnaast ondersteuning in roadmapontwikkeling, projectontwikkeling en in financiering.

BUSINESS INNOVATION PROGRAM FOOD

Looptijd project: 2021 en verder
Betrokken partijen: ROM's Nederland, Dockwize en agrifood-start-ups.
Omvang: € 10.000,-

Het Business Innovation Program Food (BIPF) is ontwikkeld voor ondernemers in de agrifoodsector die toegewijd zijn een kansrijk idee om te zetten in een nieuw verdienmodel. Deelname staat open voor bedrijven die met dit idee bijdragen aan het versnellen van de transitie naar een duurzaam en gezond voedselsysteem. Dit zijn start-ups of innovatieve mkb'ers die in de brede zin actief zijn in de agrifood-sector zoals de land- en tuinbouw, de voedselverwerkende industrie, data en technologie bedrijven en (logistieke) dienstverleners. In tien modules worden deelnemers getraind om op het juiste moment en de juiste manier aan de slag te gaan met hun visie, klant, product, impact, verdienmodel, team en samenwerkingen. Dit programma past binnen het landelijk initiatief Voedselwaarde van de gezamenlijke Regionale Ontwikkelings Maatschappijen (ROM's) in samenwerking met de Stichting Samen Tegen Voedselverspilling, Invest-NL en de Rabobank. Samen met Dockwize voeren we dit project uit.

RESULTATEN 2021

Vanaf 2021 nemen wij (net als Flevoland en Noord-Holland) voor het eerst deel aan het landelijk ROM-initiatief Voedselwaarde. Uit een longlist van potentiële Zeeuwse kandidaten, is in 2021 de start-up Lekkerder bij de Boer geselecteerd om deel te nemen aan het BIPF-programma. Om Lekkerder bij de Boer te begeleiden, hebben we Dockwize ingeschakeld

ROL IMPULS ZEELAND

We hebben de Zeeuwse agrifood-context ingebracht in het landelijke ROM-netwerk Voedselwaarde. Hiervoor hebben we Zeeuwse deelnemer Lekkerder bij de Boer in het acceleratorprogramma ingebracht en begeleiding geregeld door Dockwize. Daarnaast stemmen we actief af met andere ROM's en werven we nieuwe deelnemers.

RISICOMANAGEMENT

RISICOMANAGEMENT

DOEL

Onze organisatie groeit. Het is daarom meer en meer van belang ons risicomanagement duidelijker vorm te geven en vast te leggen. Op deze manier ontstaat meer inzicht in de situatie en ontwikkelen we betere handvatten. Door onze rol in financiering en innovatieve projecten, acteren en opereren we in een risicovolle omgeving.

PROCES

Eind 2020 hebben we ons risicomanagement geformaliseerd met als doel om zowel de directie als de Raad van Commissarissen tijdig te informeren en meer inzicht en handvatten te geven.

Het doel is om die risico's te herkennen, beoordelen en beheersen die effect kunnen hebben op onze doelstellingen. Twee keer per jaar wordt een inventarisatie uitgevoerd van de risico's door de medewerkers. Deze risico's worden verwerkt in het risicoregister, beoordeeld door het management en samengevat in een lijst met de voor ons meest wegende risico's.

De risico's worden door de medewerkers geïdentificeerd, beschreven en voorzien van een score en een beheersmaatregel. De score wordt gegeven door de kans en het effect te waarderen volgens de staffel. Hieruit volgt een score waardoor de risico's gerangschikt kunnen worden en beter worden gevolgd. Door het proces tweemaal per jaar te doorlopen, blijven het management en de directie op de hoogte van die invloeden. Het resultaat van dit proces wordt twee keer per jaar gerapporteerd aan de RVC.

Door het formaliseren van het risicomanagement zijn onze medewerkers zich beter bewust van de eventuele risico's op projecten en voor de organisatie.

DE RISICO'S

Voor de eerste helft van 2022 zijn de genoemde risico's onderzocht, aangevuld en zijn de maatregelen beoordeeld. De risico's zijn beoordeeld op de individuele projecten en voor Impuls als organisatie. Naar aanleiding van eerder uitgevoerde Pen-test om de cybersecurity te meten, is voor de medewerkers een programma opgezet voor meer bewustwording over de digitale risico's en de daarbij horende afspraken op het vlak van IT-Security en AVG.

Kans		Impact	
1	zeer gering	1	bijna geen effect
2	Beperkt	2	matig effect
3	Aanzienlijk	3	ernstig
4	Groot	4	groot
5	Zeer Groot	5	zeer groot

MAATSCHAPPELIJKE BIJDRAGE

IMPACT PARAGRAAF

Impuls Zeeland is katalysator en partner voor ondernemers om te werken aan toekomstbestendigheid. In 2021 zijn wij, in samenwerking met andere ontwikkelingsmaatschappijen, gestart om onze maatschappelijke impact in kaart te brengen (zie 'Normatief kader Impact Paragraaf'). In 2022 onderzoeken we verder hoe we onze maatschappelijke bijdrage kunnen laten zien en hoe we dit kunnen integreren in onze processen, zodat we onze maatschappelijke waarde kunnen vergroten.

Vanuit het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) zijn voor vier maatschappelijke thema's missies benoemd en kernachtig omschreven. In samenspraak met o.a. de Topsectoren en regio's zijn deze vertaald naar kennis- en innovatieagenda's. De inzet van een regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM) kan een versnellende functie hebben bij de realisatie hiervan.

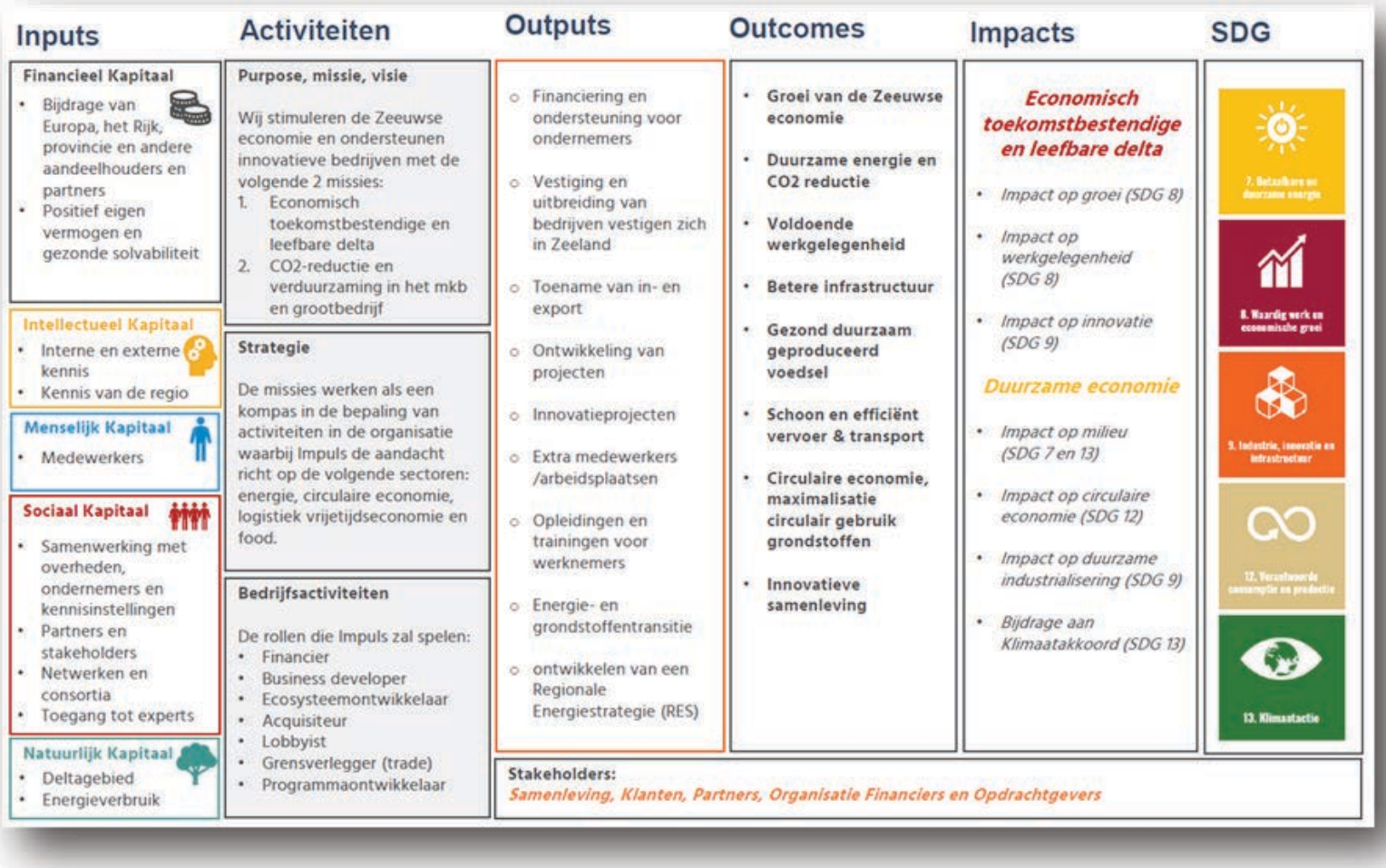
We hebben als doel een bijdrage te leveren aan de volgende missies: CO2-reductie en verduurzaming in het mkb en het groot- bedrijf en de economisch toekomstbestendige, leefbare delta. Door onze activiteiten beogen we ook bij te dragen aan het behalen van SDG's 7, 8, 9, 12 en 13. In de profilering van Impuls Zeeland krijgen onze missies vanaf 2022 een grote rol. De zichtbaarheid voor deze missies en de resultaten die hierin worden behaald, wordt vergroot.

Het waardecreatiemodel geeft dit proces schematisch weer.

WAARDECREATIEMODEL

We zetten de bronnen en kapitalen die ons ter beschikking worden gesteld zo efficiënt mogelijk in met als resultaat een zo groot mogelijke maatschappelijke bijdrage. De beoogde maatschappelijke bijdrage hebben we vormgegeven in ons waardecreatiemodel. Dit model maakt duidelijk welke kapitalen we benutten, hoe we daarmee omgaan, hoe we er waarde aan toevoegen en wat dat de maatschappij kan opleveren.

UITGELICHTE BEDRIJVEN

De missies en SDG's werken als een kompas in de bepaling van activiteiten in de organisatie. Projecten of programma's die haaks staan op deze missies, krijgen geen prioriteit ten opzichte van de duurzame projecten die wel bijdragen aan de missies en SDG's. Graag lichten we een aantal samenwerkingen uit het afgelopen jaar toe, bedrijven die allen dezelfde doelen nastreven als wij doen.

BIOSFEERGROEDE

ENOUGH
heerlijk. voedzaam. duurzaam.

PANNENKOEKENHUYS DE MOLEN

INNOVATIEFINANCIERING

Biosfeer Groede draagt met hun boerderij bij aan het duurzaam en biologisch produceren van medicinale kruiden en planten ten behoeve van gezondheid en welbevinden van mens, dier en plant.
Met hun innovatieve duurzaamheidsprojecten, zoals zonnecollectoren, wateropslag en een afvalwaterzuiveringssysteem op basis van rietplanten dragen ze bij aan verantwoorde productie.

ROL IMPULS ZEELAND

Biosfeer Groede is door InnoGo! en het Zeeuws Participatiefonds ondersteund met financiering voor certificeringskosten, aanschaf van apparatuur en implementatie van een ERP-systeem.

INVEST IN ZEELAND

In 2021 is het Schotse bedrijf Enough begonnen met de bouw van 's werelds grootste fabriek voor gefermenteerde eiwitten in Zeeland (Sas van Gent).

Enough produceert ABUNDA® mycoproteïne, fermenterende schimmels met behulp van hernieuwbare grondstoffen om de meest duurzame bron van voedselproteïne te maken. Het gebruik van fermentatie om aan de toekomstige behoefte aan voedseleiwitten te voldoen, wordt algemeen erkend als de meest effectieve oplossing om een groeiende planeet te voeden.

ROL IMPULS ZEELAND

In het proces hebben wij, samen met de NFIA, geholpen om Enough te overtuigen van de meerwaarde en de synergie van de regio Zeeland. Daarnaast hebben wij het vergunningentraject begeleid om een soepele start mogelijk te maken met de bouw van de fabriek.

BUSINESS DEVELOPMENT

Pannenkoekenhuys De Molen in Scharendijke is in 2020 overgenomen door de huidige eigenaar.

ROL IMPULS ZEELAND

Vanuit het project FACET stimuleren we ondernemers bij het toepassen van circulaire oplossingen in de vrijetijdssector. Voor Pannenkoekenhuys De Molen is een energiescan uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van energiebesparing.

JAARREKENING

TOELICHTING

In deze samenvatting van de jaarrekening worden de financiële positie, de financiën na 2021, de balans en de winst- en verliesrekening toegelicht. De gehele jaarrekening is te vinden via impulszeeland.nl/jaarverslag-2021.

FINANCIËLE POSITIE

De solvabiliteit, de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen, was ultimo 2021 70,51 (2020: 58,98). Oorzaak van de hogere solvabiliteit is de toename van het eigen vermogen als gevolg van het positieve verwateringsresultaat in de deelneming Investeringsfonds Zeeland. Zonder dit verwateringsresultaat zou de solvabiliteit ultimo 2021 59,75 zijn.

FINANCIËN NA 2021

Impuls is in 2021 in gesprek gegaan met het Rijk over aandeelhouderschap in Impuls en een verhoging van de jaarlijkse bijdrage aan Impuls.

In 2021 bestaat 59% van de inkomsten van Impuls uit incidentele projectopbrengsten (2020: 62%). Voor een groot deel staan hier directe projectkosten tegenover, maar deze opbrengsten worden ook ingezet ter financiering van het interne personeel en reguliere bedrijfskosten. Voor Impuls is het daarom belangrijk dat deze additionele inkomstenstroom gecontinueerd blijft. Opgemerkt kan worden dat de incidentele projectopbrengsten steeds meer bestaan uit grote, meerjarige projecten.

BALANS

PER 31 DECEMBER 2021
(voor resultaatbestemming)

	31-dec-21		31-dec-20	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Verbouwing	18.529		26.246	
Inventaris	2.064		3.693	
ICT	39.802		40.422	
		60.395		70.361
Financiële vaste activa				
Andere deelnemingen		7.059.648		3.949.222
Vlottende activa				
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	227.605		594.127	
Overige vorderingen en overlopende activa	742.590		757.642	
		970.195		1.351.769
Liquide middelen		3.480.433		2.889.993
		11.570.671		**8.261.345**

BALANS

PER 31 DECEMBER 2021
(voor resultaatbestemming)

	31-dec-21		31-dec-20	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Geplaatst kapitaal	150.000		150.000	
Wettelijke reserves	7.059.648		3.949.222	
Overige reserves	807.594		707.029	
Onverdeelde winst	141.552		66.291	
		8.158.794		4.872.542
Voorzieningen				
Overige voorzieningen		352.333		349.341
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskrediete	228.443		456.609	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	235.512		285.699	
Overlopende passiva	2.595.589		2.297.154	
		3.059.544		3.039.462
		11.570.671		**8.261.345**

WINST- EN VERLIESREKENING

OVER 2021

	2021		2020	
	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten	5.637.888		6.027.704	
Projectkosten	1.666.757		3.024.328	
Bruto-omzetresultaat		**3.971.131**		**3.003.376**
Kosten				
Personeelskosten	3.134.085		2.465.614	
Afschrijvingen	21.575		24.835	
Overige bedrijfskosten	593.950		352.645	
		3.749.610		2.843.094
Bedrijfsresultaat		**221.521**		**160.282**
Financiële baten en lasten		-14.862		-5.051
Resultaat voor belastingen		**206.659**		**155.231**
Belastingen		-30.833		-26.881
		175.826		128.350
Resultaat deelnemingen		-34.274		-62.059
Resultaat na belastingen		**141.552**		**66.291**

De balans per 31 december 2021 en de winst- en verliesrekening over 2021 zijn ontleend aan de jaarrekening 2021 van NV Economische Impuls Zeeland. Daarop is door Rijkse Accountants een goedkeurende controleverklaring afgegeven.